

**Problemsko učenje študentov v delovno okolje: gospodarstvo,
negospodarstvo in neprofitni sektor v lokalnem/regionalnem okolju 2024-2027
(PUŠ v delovno okolje 2024-2027)**

Operacija

**INOVATIVNI PROGRAMI ZA KULTURNI IN PODJETNIŠKI
DIGITALNI RAZVOJ**

Projekt

**Evalvacija ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk Osrednje
knjižnice Celje in vzorčni izobraževalni program za dvig kompetenc
na področju informacijske pismenosti**

Elaborat

Izvajalec **Fakulteta za komercialne in poslovne vede**

Projektni partnerji: **Osrednja knjižnica Celje in študenti Maruša Vranc, Anže
Krivec, Katarina Ravnjak, Nace Zabev, Nina Kolar, Neža Meh**

Trajanje: 10. 2. 2025 – 9. 5. 2025

Celje, 9. 5. 2025

1 UVOD

V okviru tega projekta želimo evalvirati uporabo podatkovnih zbirk, ki jih gradi oziroma naroča Osrednja knjižnica Celje z namenom povečati prepoznavnost ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk knjižnice in dvig kompetenc uporabnikov. Na podlagi analize uporabe elektronskih virov, ki jih gradi in naroča Osrednja knjižnica Celje, želimo ugotoviti, katera vsebinska področja so z vidika članov in uporabnikov zadostno pokrita in katera ne. Na podlagi rezultatov želimo vzpostaviti vzorčni izobraževalni program za dvig kompetenc na področju informacijske pismenosti zaposlenih v knjižnici in članov ter uporabnikov knjižnice.

Namen aktivnosti, ki jih združuje projekt, je podpora prebivalcem pri učenju in izobraževanju, tako učenju iz lastnega interesa kot učenju zaradi zahtev dela ali formalnega izobraževanja.

Aktivnosti:

- Predstavitev projektnih partnerjev in njihove dejavnosti.
- Obisk projektnega partnerja (knjižnice) in podrobnejša predstavitev njihove dejavnosti in ponudbe Osrednje knjižnice Celje.
- Priprava vprašalnika ankete / intervjuja in izvedba.
- Analiza rezultatov.
- Priprava kompetenčnega modela bibliotekarja – izvajalca izobraževanj.
- Priprava izobraževalnega gradiva na temo uporabe elektronskih podatkovnih zbirk za uporabnike in zaposlene, s cilji pridobivanja znanja za samostojno uporabo knjižnice in njenih informacijskih virov ter sposobnosti prepoznati relevantne informacije.
- Informacijsko opismenjevanje v spletni obliki.
- Izvedenih bo več promocijskih dogodkov (npr. okrogla miza, spletne predstavitve, objave na FB straneh).
- Zaključni dogodek s predstavitvijo rezultatov v obliki prireditve.
- Javna objava rezultatov na spletnih straneh partnerjev.
- Predavanje pedagoških mentorice v knjižnici.

- Predavanje strokovnih sodelavk na fakulteti.

Rezultati bodo omogočali tudi nadgradnjo izobraževalnih vsebin s področja informacijske pismenosti za druga področja, npr. eUprava, eZdravje ipd.

2 PREDSTAVITEV PROJEKTHNIH PARTNERJEV

2.1 Predstavitev prijavitelja projekta Fakulteta za komercialne in poslovne vede

Fakulteta za komercialne in poslovne vede (v nadaljevanju FKPV) je v lanskem letu beležila 20-letnico delovanja. Leta 2004 je bila ustanovljena kot Visoka komercialna šola Celje (VKŠ) kot odgovor na potrebe regije po strokovno usposobljenih visokošolskih kadrih za spodbujanje gospodarskega in družbenega razvoja. Leta 2008 se je preoblikovala v fakulteto (FKPV) in začela izvajati tudi magistrske študijske programe, leta 2009 pa še doktorski študijski program. Danes spada po številu študentov med srednje velike samostojne visokošolske zavode. Je zasebna fakulteta in ima svoje enote tudi drugod po Sloveniji (Maribor, Ljubljana, Nova Gorica, Murska Sobota, Slovenj Gradec), do leta 2023 pa je študij izvajala tudi v Avstriji (Salzburg).

Fakulteta poleg izobraževalnega dela spodbuja tudi znanstveno-raziskovalno delo, saj ima svoj Raziskovalni inštitut, lastno založbo in knjižnico. Vključena je v številne domače in mednarodne projekte, spodbuja mednarodne izmenjave predavateljev in študentov, ima svojo strokovno revijo, organizira mednarodne znanstvene konference in si ves čas prizadeva za kakovost pri svojem izobraževalnem in znanstveno-raziskovanem delu.

Glavni študijski program je Poslovne vede (na vseh treh stopnjah), ki pa se deli v smeri: turizem, komerciala, poslovna informatika, varnostnimi menedžment in menedžment socialnih dejavnosti. Diplomantje FKPV uspešno gradijo kariere na vseh teh področjih tako v lokalnem okolju kot po vsej Sloveniji in v tujini. S tem širijo naše poslanstvo ter prispevajo k oceni vrednosti našega dela in prepoznavnosti slogana »FKPV, fakulteta, ki ponudi več«.

Fakulteta prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva, javnega in nevladnega sektorja z zagotavljanjem visoko usposobljenih strokovnjakov za ključne vloge v organizacijah, kar potrjuje tudi visoka zaposljivost njenih diplomantov. Tovrstno vlogo želi fakulteta ne le ohraniti, temveč tudi utrditi v prihodnosti. Ob tem si prizadeva za večjo prepoznavnost na evropskem prostoru, kar bo mogoče le z uspešnim soočanjem

z izzivi in priložnostmi v dinamičnem domačem in mednarodnem okolju, učinkovitim izkoriščanjem svojih prednosti ter premagovanjem morebitnih pomanjkljivosti.

Sodelavci FKPV pri projektu:

Projekt je koordinirala mag. Petra Vovk Škerl, ki je strokovnjak s področja trženja in podjetništva z večletnimi izkušnjami s projektnim delom, zaposlena na FKPV kot višja predavateljica ekonomskih predmetov. Je vodja operacije in pedagoški mentor. Poleg vodenja in koordiniranja projekta je usmerjala študente pri zasnovi raziskave, študiju poslovne dejavnosti in pripravi pisnih gradiv ter javnih predstavitev in ostalih dogodkov. Kot vodja projekta je skrbela za izvedbo in nadzor vseh potrebnih aktivnosti pri doseganju zastavljenih ciljev ter ustrezno poročanje o delu na projektu. Odgovorna je bila za koordinacijo med vsemi projektnimi partnerji. Organizirala in vodila je uvodno srečanje ter vse predstavitve.

Pedagoška mentorica v tem projektu je doc. dr. Tatjana Dolinšek, ki je strokovnjak s področja računovodstva in metodologije z večletnimi izkušnjami s projektnim delom, zaposlena na FKPV kot docentka na področju metodologije. Študente je usmerjala pri obdelavi in analizi zbranih podatkov ter interpretaciji rezultatov. Sodelovala je na skupnih delovnih srečanjih, predstavitvah in sledila napredku na projektu.

Administrativno podporo na projektu je zagotavljala strokovna sodelavka Katja Špegelj, mag. ki je zaposlena na FKPV in ima večletne izkušnje s projektnim delom

2.2 Predstavitve partnerske organizacije Osrednja knjižnica Celje

Osrednja knjižnica Celje (v nadaljevanju OKC) je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo na območju Mestne občine Celje in po pogodbi za občine Dobrna, Štore in Vojnik, ter osrednja območna knjižnica celjske in zasavske regije, v katerih poleg Osrednje knjižnice Celje deluje še enajst osrednjih knjižnic, za katere izvaja naloge v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (Očko, 2017, str.1).

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028) sledijo predvsem predpostavkam (Strokovna priporočila, 2018):

- graditi na razvoju uveljavljenih knjižničnih praks;
- krepiti proaktivno knjižnico, ki univerzalno dogovorjeno poslanstvo splošne knjižnice unikatno uresničuje glede na potrebe lokalne skupnosti.

Izhodišče strokovnih priporočil je poslanstvo splošne knjižnice, ki uveljavlja vrednote razvoja, obveščenosti, izobraženosti in kulture ter socialne in družbene povezanosti (odpravljanje razlik, medkulturno povezovanje itn.). Splošna knjižnica kot nosilec programa javne službe s knjižničnim gradivom in storitvami vpliva na kakovost življenja posameznika in lokalne skupnosti. Prispeva k razvoju znanja in kulture, širjenju demokratičnega odločanja, spodbujanju uporabe knjižnice in poznavanju različnih pismenosti ter k socialni strpnosti. Sodeluje pri uresničevanju razvojnih družbenih ciljev tako na lokalni kot državni ravni ter pri tem izhaja iz potreb in izzivov lokalne skupnosti (Strokovna priporočila, 2018, str. 3)

Temelj za proaktivnost splošne knjižnice predstavljajo knjižnične vloge, ki predstavljajo široko paleto možnosti, ki jih ima knjižnica za uresničevanje svojega poslanstva. Strokovna priporočila naslavlja 11 knjižničnih vlog, za vsako od njih določajo namen, opis, koristnost, ciljno skupino, kateri je namenjena, pravice uporabnikov, možne kazalce uspešnosti, možne oblike dela, pravila poslovanja, knjižnično osebje in kompetenčni model, knjižnično zbirko, predvideva prostor in opremo knjižnice, spletne storitve ter potencialne partnerje in načine sodelovanja.

V preteklih letih je Osrednja knjižnica Celje in v sodelovanju z drugimi knjižnicami ter ustanovami razvila vrsto storitev, s katerimi se odziva na potrebe različnih ciljnih skupin. Poleg tradicionalnih storitev že vrsto let razvija in bogati ponudbo storitev na spletu. Tako poleg storitev rezervacije in podaljšanja knjižničnega gradiva, nudi tudi oddaljen dostop do podatkovnih zbirk, spletni vpis v knjižnico, izposajo elektronskih knjig itd. Knjižnica izvaja program digitalizacije redkega in dragocenega starejšega gradiva, s čimer zasleduje cilje varovanja gradiva ob hkratni povečani dostopnosti. Na osnovi informacij o lokalnem okolju gradi lastne podatkovne zbirke (Biografski leksikon

celjskega območja in Zasavja, ki je združen v skupni portal Obrazi slovenskih pokrajin) ter upravlja in razvija vseslovenski regijski portal Kamra.

Na tem mestu izpostavljamo dve knjižnični vlogi, ki jima Osrednja knjižnica Celje želi slediti, to sta: pridobivanje znanja in informacijsko in računalniško opismenjevanje. Osrednja knjižnica Celje, ki je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost (skupina 92.5, področje O po kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji) kot javno službo na območju Mestne občine Celje in po pogodbi za občine Dobrna, Štore in Vojnik, ter osrednja območna knjižnica celjske in zasavske regije, v katerih poleg Osrednje knjižnice Celje deluje še enajst osrednjih knjižnic, za katere izvaja naloge v skladu z Zakonom o knjižničarstvu. Je javna ustanova, ki je dostopna vsem prebivalcem, ne glede na starost, izobrazbo, poreklo ali materialno stanje. Njihove storitve na področju izobraževanja, kulture in posredovanja informacij bogatijo posameznika in s tem tudi širšo skupnost. Preko knjižnice sta dostopna znanje in duhovno bogastvo vsega sveta. Osrednja knjižnica Celje je eden od temeljnih kamnov lokalne in narodne identitete, ki kot osrednja območna knjižnica pospešuje strokovni razvoj na območju in v sodelovanju s knjižnicami na območju skrbi za racionalno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Osrednja knjižnica Celje kot osrednja območna knjižnica celjske in zasavske regije nudi svojim članom dostop do številnih podatkovnih zbirk:

- Podatkovne zbirke, ki jih gradi v sodelovanju z drugimi knjižnicami:
 - Portal slovenske kulturne dediščine – www.kamra.si
 - Priporočilni portal slovenskih splošnih knjižnic www.dobreknjige.si
 - Skupni portal biografij osebnosti – www.obrazislovenskipokrajin.si
 - Digitalna knjižnica Slovenije – www.dLib.si
- Podatkovne zbirke, ki jih naroča in omogoča oddaljen dostop, preko članske številke in gesla za Mojo knjižnico:
 - PressReader je podatkovna zbirka, ki prinaša tekoče izdaje več kot 3.000 nacionalnih, regionalnih in lokalnih časnikov in revij iz vsega sveta. V prostorih

knjižnice in v aplikaciji PressReader so na voljo tudi publikacije Dela s prilogami (Delo, Nedelo, Nedeljske novice Slovenske novice).

- Spletni arhiv časopisa Večer.
- EBONITETE.SI je najsodobnejša bonitetna aplikacija za popoln pregled podjetij oz. vseh slovenskih poslovnih subjektov in njihove aktualne bonitete.
- Portal Tax-Fin-Lex ponuja največjo bazo podatkov z vso veljavno zakonodajo, ki je sproti ažurirana.
- EBSCO Host omogoča iskanje, pregledovanje, tiskanje in shranjevanje polnih besedil člankov po bazah Academic Search Elite, Regional Business News, MasterFILE Premier, ERIC, GreenFILE in Business Source Main Edition.
- Ponudba elektronskih knjig Cobiss Ela, več kot 2.300 naslovov elektronskih knjig.
- Ponudba zvočnih knjig Audibook, več kot 450 naslovov.
- Ponudba filmov Baza slovenskih filmov z več kot 450 filmi.

Sodelavci OKC pri projektu:

Osrednja knjižnica Celje bo zagotovila dve strokovni sodelavki, Leo Očko in Andrejo Videc. Dr. Andreja Videc je 18 let zaposlena v Osrednji knjižnici Celje. Po osnovni izobrazbi je profesorica zgodovine in geografije, od leta 2007 ima opravljen bibliotekarski izpit. Leta 2020 je doktorirala na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani na temo vloge in pomena osrednjih območnih knjižnic v sistemu splošnih knjižnic. V preteklosti je vodila Oddelek za domoznanstvo Osrednje knjižnice Celje in bila strokovna vodja knjižnice, od leta 2022 pa vodi oddelek za izobraževanje in razvoj Osrednje knjižnice Celje. Lea Očko je diplomirana bibliotekarka in koordinatorica posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic. Izvedli bosta vsaj eno predavanje na fakulteti na temo knjižničnih podatkovnih zbirk in njihove uporabe.

2.3 Predstavitev študentov, ki so sodelovali pri projektu

2.3.1 Študent 1 (Maruša Vranc)

Sem študentka zaključnih letnikov magistrskega študija komercialne na Fakulteti za komercialne in poslovne vede ter dodiplomskega študija informatike na Višji strokovni šoli Slovenj Gradec. Vzporedni študij mi omogoča razumevanje in združevanje znanj s področja poslovnih strategij, financ in analize podatkov z razumevanjem informacijskih tehnologij ter programiranja.

Poleg tega pridobivam tudi pedagoško-andragoško izobrazbo v okviru Centra za izobraževanje Filozofske fakultete v Ljubljani, kar mi omogoča dodatno širitev kompetenc na področju izobraževanja in prenosa znanja.

V času študija sem prejela več priznanj za svoje dosežke in odličnost. Zadnje med njimi je priznanje Skupnosti višjih strokovnih šol Republike Slovenije za osvojeno 3. mesto v kategoriji najboljšega diplomskega dela na višjih strokovnih šolah RS v letu 2022.

Poleg študijskih obveznosti sem prek študentskega dela pridobila praktične izkušnje na področju administracije, računovodstva, analize podatkov in dela s strankami ter v timu, kjer sem razvijala natančnost, odgovornost in sposobnost prilagajanja različnim delovnim okoljem. Delo mi je omogočilo vpogled v vsakodnevne poslovne procese ter nadgradnjo dragocenih veščin timskega sodelovanja in reševanja problemov.

Aktivna sem tudi v okviru osebnega dopolnilnega dela, kjer samostojno izvajam storitve inštruiranja kot pomoč pri izpolnjevanju šolskih ali študijskih obveznosti. S tem sem si pridobila izkušnje na področju organizacije dela, neposredne komunikacije s strankami ter razvila samostojnost, podjetniško razmišljanje in sposobnost učinkovitega reševanja izzivov.

Kombinacija akademskega znanja, praktičnih izkušenj in samostojnega dela mi omogoča celostni razvoj analitičnih in tehničnih veščin ter učinkovito povezovanje ekonomskih in informacijsko-tehnoloških vidikov sodobnega poslovnega okolja.

Pridobljene kompetence pa mi omogočajo hitro prilagajanje novim izzivom v dinamičnem delovnem okolju.

2.3.2 Študent 2 (Anže Krivec)

Sem študent dodiplomskega programa Francistika/italijanski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Rojen sem leta 1994 v Celju, kjer sem obiskoval tudi srednjo šolo. Po srednji šoli sem najprej svoje znanje nadaljeval na Fakulteti za pomorstvo in promet. V času šolanja sem izkoristil možnost za študij v tujini in 10 mesecev študiral v Splitu, »Pomorski fakultet«. Nato sem nekaj časa potoval po Evropi, tam tudi delal in spoznaval kraje in ljudi. Spoznal sem, da mu je zelo všeč francoščina, zato sem se je po vrnitvi v Slovenijo odločil za študij francoščine.

2.3.3 Študent 3 (Katarina Ravnjak)

Sem študentka Fakultete za komercialne in poslovne vede v Celju, kjer izredno študiram zadnji, tretji letnik programa turizem v Celju. Za študij turizma sem se odločila čisto iz preprostega razloga, ker rada potujem, spoznavam druge kulture in običaje, vidim nove stvari, spoznavam ljudi in se rada učim tujih jezikov. Znanje tujih jezikov mi je zelo koristilo, ko sem se odpravila na Erasmus+ izmenjavo na Gran Canaria, kjer sem se večinoma sporazumevala angleško, nemščino sem pa veliko uporabljala na recepcij v hotelu, kjer sem opravljala tri-mesečno prakso. Rada se udeležujem novih projektov in se dodatno izobražujem izven študija.

Všeč mi je raznoliko, razgibano delo. Zase bi rekla, da sem iznajdljiva in organizirana oseba. Moja komunikativnost in zgovornost je pa odvisna predvsem od druge osebe, s katero imam pogovor. Rada sodelujem v raznolikih nalogah, najdem se tako v individualnih nalogah kot tudi v timskem delu.

Trenutno delam v gostinstvu, kjer sem razvila svojo komunikativnost in željo po delu z ljudmi. V prihodnosti želim biti povezana in vpeta bolj v področje turizma, željo imam postati stevardesa, vsaj za neko določeno obdobje. Menim, da je z mojo veliko željo po potovanju in ob hkratnem znanju jezikov ter velike strpnosti in razumevanja do ljudi z različnimi pogledi, željami in pričakovanji, to odlična poslovna pot, ki si jo trenutno želim.

Sem mnenja, da je skupek vsega, od študija turizma, vključevanja v različne projekte, tako tukaj kot tudi v tujini, do potovanja iz osebnih interesov odlična odskočna deska za prihodnje cilje, ki jih imam v zvezi z delom v turizmu.

2.3.4 Študent 4 (Nace Zabev)

Sem študent prvega letnika komercialne na Fakulteti za komercialne in poslovne vede. Zanimajo me poslovni procesi, organizacija dela in upravljanje podjetij, zato že zdaj pridobivam praktične izkušnje na različnih področjih.

Trenutno delam v računovodstvu podjetja Relax Turizem, kjer se ukvarjam s financami in skrbim za urejanje poslovne dokumentacije. Poleg tega pomagam pri logističnih procesih v našem lokalu Relax Kafé, kjer sodelujem pri organizaciji dela in optimizaciji operativnih nalog. Prav tako sem vpet v upravljanje našega objekta – bloka v Mariboru, kjer pomagam pri koordinaciji in reševanju različnih organizacijskih izzivov.

Skozi delo sem razvil dobre organizacijske in analitične sposobnosti ter pridobil vpogled v računovodske procese, finančno načrtovanje in poslovno koordinacijo. Sem samoiniciativen in navajen dela v dinamičnih okoljih, kjer je ključna hitra prilagodljivost. V prihodnosti želim še dodatno nadgraditi svoje znanje s poudarkom na poslovnem menedžmentu in strategijah vodenja.

2.3.5 Študent 5 (Nina Kolar)

Moje ime je Nina Kolar in sem študentka tretjega letnika Pedagoške fakultete v Mariboru, smer razredni pouk. Za ta študij sem se odločila, ker me veseli delo z otroki in ker verjamem, da lahko učitelj s svojim pristopom pomembno vpliva na njihov razvoj. Nič me ne razveseli bolj kot to, da vidim, kako otroci napredujejo in rastejo – tako v znanju kot tudi kot osebnosti. Moj cilj po končanem študiju je najti zaposlitev kot učiteljica razrednega pouka v osnovni šoli, kjer bom lahko svoje znanje in pedagoške veščine uporabila v praksi.

Sama sebe bi opisala kot prijazno, potrpežljivo in skrbno osebo. Menim, da so te lastnosti ključne za delo z otroki, saj mora učitelj ustvarjati spodbudno in varno okolje, v katerem se učenci lahko razvijajo. Vedno se trudim izkoristiti priložnosti za osebno

in strokovno rast, zato sem se pridružila tudi temu projektu. Upam, da bom pridobila nove veščine, predvsem pri iskanju in uporabi spletnih virov, hkrati pa spoznala tudi osebe knjižnice, kar mi bo zagotovo koristilo pri nadaljnjem študiju in delu.

Poleg študija že nekaj let delam kot natakarica v kavarni, predvsem poleti in med vikendi. Čeprav to delo ni neposredno povezano z mojim poklicnim ciljem, sem skozi izkušnje razvila pomembne spretnosti, kot so komunikacija, samostojnost in samozavest. Verjamem, da mi bodo te veščine koristile tudi v vlogi učiteljice, saj je delo z ljudmi vedno nepredvidljivo in zahteva prilagodljivost.

2.3.6 Študent 6 (Neža Meh)

Trenutno obiskujem drugi letnik Pedagoške fakultete v Mariboru – smer predšolska vzgoja, saj me veseli delo z otroki in si želim postati vzgojiteljica. Od nekdaj me zanima, kako otroci razmišljajo, se učijo in razvijajo, zato se mi zdi ta poklic pravi zame. Trenutno je moj glavni cilj, da čim uspešneje zaključim študij in si nato poiščem službo v vrtcu, kjer bom lahko pridobljeno znanje pretvorila v praktično delo.

Če bi se morala opisati v nekaj besedah, bi rekla, da sem prijazna, skrbna in potrpežljiva. Verjamem, da je pomembno iskati načine, kako rasti kot oseba. S tem namenom sem se pridružila tudi temu projektu, saj menim da bom pridobila nova znanja, povezave in izkušnje, ki bi mi lahko v prihodnosti koristile. Veselim se izzivov, ki me čakajo, saj vem, da me bo vsaka izkušnja naučila nekaj novega.

Poleg študija vsako leto predvsem v poletnem času tudi počitniško delam v trgovini in pa skladišču. Kljub temu da to delo ni neposredno povezano z mojo strokovno usmeritvijo sem skozi samo delo pridobila izkušnje in veščine pri delu z ljudmi, izboljšala komunikacijske spretnosti, ter učinkovitega timskega dela, kar mi bo koristilo tudi v prihodnje.

3 PODATKOVNE ZBIRKE OSREDNJE KNJIŽNICE CELJE

Cilj tega projekta je evalvacija uporabo podatkovnih zbirk, ki jih na svoji spletni strani ponuja Osrednja knjižnica Celje in omogoča uporabnikom dostop na daljavo. Zato bom v tem delu najprej predstavili vsebino naslednjih podatkovnih zbirk: Tax-Fin-Lex, EBSCO Host, Digitalna knjižnica Slovenije, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin, E-bonitete in Press Reader.

3.1 Elektronski viri v Osrednji knjižnici Celje

Definicija e-virov ni enoznačna in je odvisna tudi od tega, kdaj je nastala, saj se tehnologije hitro spreminjajo. Kljub temu lahko med njimi potegnemo vzporednice. Tako denimo mednarodni standardni bibliografski opis elektronskih virov (ISBD (ER), 2000, str. 1; povzeto po Očko,) elektronske vire pojmuje kot »gradiva, s katerimi upravlja računalnik, vključno z gradivi, za katere je potrebna na računalnik priključena periferna oprema (npr. predvajalnik za CD-ROM).« V nadaljevanju te vire standard deli še na podatke, programe in kombinacijo podatkov in programov (npr. online servis, interaktivni mediji) ter na vire z lokalnim dostopom in vire z dostopom na daljavo. Iflina navodila za razvoj zbirk elektronskih virov, ki so nastala kasneje (Johnson, et al., 2012; povzeto po Očko, 2017, str. 2), pa denimo navajajo posodobljeno definicijo, saj periferna oprema za dostopanje do e-virov ni več ključnega pomena. Elektronski viri so tako tista gradiva, ki potrebujejo računalniški dostop z osebnim računalnikom, s centralnim računalnikom ali s pomočjo mobilne naprave. Lahko so dostopni na internetu ali lokalno. Med najpogostejše tipe sodijo e-revije, e-knjige, zbirke s celotnimi besedili, zbirke kazal in zbirke izvlečkov, zbirke referenčnega gradiva (biografije, slovarji, imeniki, enciklopedije ipd.), numerične in statistične zbirke podatkov, digitalne slike ter elektronski zvočni in video viri.

Tudi OKC kot splošna knjižnica spada med hibridne knjižnice in poleg fizičnega gradiva svojim uporabnikom nudi tudi elektronske vire. To nalogo ji nalaga Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1), ki v drugem členu med drugim knjižnično dejavnost opisuje kot javno službo, ki zajema zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij.

OKC kot osrednja območna knjižnica e-virov ne naroča le za svoje uporabnike, temveč v okviru zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij to nalogo opravlja za knjižnice na celotnem območju. Del e-virov naroča v sodelovanju s konzorcijem COSEC, del sama, zagotavljanje dostopa do podatkovne zbirke EBSCO pa financira ZBDS (Očko, 2017, str. 3). V nadaljevanju bomo predstavili vsebino tistih e-virov, ki jih je OKC zagotavljala svojim članom v času naše razsikave.

3.1.1 *Tax-Fin-Lex*

Slovenski pravno-poslovni portal Tax-Fin-Lex v svojih bazah zajema celotno slovensko in evropsko zakonodajo, sodne prakse vseh sodišč in strokovno literaturo. Zasnovan je posebej za pravnike, računovodje, finančnike, kadrovice, podjetnike ter druge strokovnjake s tehničnih in upravnih področij. Je torej orodje za vse, ki pri svojem delu potrebujejo celovite, ažurne in povezane pravne ter poslovne informacije. Portal ne obsega le obsežnih zbirk zakonodaje in sodnih praks, ampak tudi ažurno obvešča o zakonodajnih spremembah, vključuje komentarje zakonov, strokovne priročnike ter vzorce dokumentov, ponuja specializirana izobraževanja strokovnjakov ter napredno pravno umetno inteligenco TFL AI. Ta omogoča napredno iskanje po zakonodaji, analizo sodnih odločb ter podporo pri pripravi pravnih dokumentov. Portal omogoča enostavno navigacijo in hitro iskanje relevantnih informacij. Ohranjanje časovnice z zgodovino sprememb pa omogoča primerjave besedil členov v različnih različicah ter komentarjev zakonov, ki jih pripravljajo strokovni avtorji.

Uporabnikom, ki do portala dostopajo prek knjižničnega dostopa, je na voljo paket po izboru knjižnice. Ob vstopu v portal se odpre osnovni navigator, ki omogoča hitro in enostavno iskanje želenih vsebin. Uporabnik lahko izbira med hitrimi povezavami, kot so zakoni, predpisi in strokovne publikacije, ali pregleda zadnje dostopano vsebino oziroma ki je med uporabniki najbolj priljubljena. Prav tako lahko hitro dostopa do izobraževanj, na katera je prijavljen, ali do arhiva že opravljenih izobraževanj. Na voljo so mu tudi komentarji, ki jih je zapisal v dokumente, ter koledar pravno-poslovnih dogodkov, kot so nastopi veljavnosti pravnih aktov in podobno. V hitrem navigatorju je tudi gumb za dostop do pravne umetne inteligence, ki pa zahteva naročnino. Stik s skrbniki portala omogočata gumba Obvestila in Podpora.

Vse ostale vsebine, ki niso hitro dostopne v navigatorju uporabniki najdejo s pomočjo iskalnega okna zgoraj, ki omogoča tako osnovno iskanje po ključnih besedah kot tudi napredno iskanje s pomočjo filtrov. Tako lahko uporabnik vsebine išče po datumu dokumenta, avtorju in jih razvršča po relevantnosti, datumu in drugih kriterijih. Glede na tip dokumenta, lahko iskalno zahtevo išče v okviru zakonodaje, sodnih praks, strokovnih publikacijah ter e-paketih in komentarjih. Izbere lahko vsa ali pa samo posamezna področja in tudi znotraj posameznega področja se lahko omeji na posamezne podkategorije.

V izbranem dokumentu ima uporabnik poleg vsebine tudi dostop do predhodnih čistopisov, do katerih pride s klikom na številko izdaje ali z izbiro želenega datuma veljavnosti. Vsak čistopis vsebuje podatek o aktualnosti in časovnico uporabe.

Poleg osnovnega navigatorja na vstopni strani in iskalnega okna so vsebine portala dostopne tudi prek zavihkov, ki logično razvrščajo posamezna področja, kot so predstavitev portala, predstavitev vsebin, obveščanja in e-založništva ter dostope do le-teh v povezavi s posameznim zakupom naročnine. Uporabnik si lahko ogleda vsa razpoložljiva izobraževanja ali pošlje povpraševanje za pravno in finančno svetovanje. V medijskem zavihku so zbrani vsi brezplačni e-časopisi portala

3.1.2 EBSCO Host

EBSCOhost je spletna platforma, ki omogoča dostop do bogatih podatkovnih zbirk strokovnih člankov, akademskih raziskav, knjig, referatov in drugih virov. Gre za eno izmed rešitev na področju digitalnih informacijskih virov, ki jo pogosto uporabljajo študenti, knjižničarji in strokovnjaki z različnih področij. Namenjena je tistim, ki pri svojem delu potrebujejo preverjene, kakovostne in zanesljive informacije. Omogoča hiter, pregleden in učinkovit dostop do strokovnih vsebin, ki jih uporabniki potrebujejo za študij, raziskave in strokovno delo.

Vstopna stran platforme vsebuje iskalnik, ki omogoča iskanje po posameznih ključnih besedah, za večjo natančnost pa tudi uporabo boolovih operatorjev. Uporabniki lahko pregledujejo vire po ključnih besedah, avtorjih, letih izida, področjih raziskav in drugih parametrih. Na voljo so tudi številni filtri, ki omogočajo prilagajanje iskalnih rezultatov glede na specifične potrebe uporabnika. Pri tem lahko uporabniki izbirajo med filtri

obsega vsebine in tudi filtri časovnega obsega datuma objave. Svoje iskanje lahko dodatno omejijo na iskanje po določenih podatkovnih zbirkah kot sta ERIC in GreenFILE. Znotraj posamezne zbirke se je mogoče opredeliti še po dodatnih, za posamezno zbirko specifičnih filtrih. Poleg filtrov dodatne možnosti iskanja vključujejo še izbiro načina iskanja kot sta na primer iskanje po vseh iskalnih izrazih ali iskanje po katerem koli od iskalnih izrazov. V podatkovnih zbirkah so na voljo celotna besedila in tudi bibliografski zapisi s povzetki.

Poleg osnovne funkcije iskanja vsebin EBSCOhost omogoča tudi upravljanje in organizacijo informacij. Uporabniki lahko shranjujejo izbrane vire ter tudi posamezne iskalne poizvedbe, kar omogoča enostaven dostop do predhodno iskanih vsebin. Prav tako iskalnik samodejno beleži nedavno zgodovino iskalnih poizvedb in dostopov do vsebin, kar olajša ponovno iskanje v primeru, ko uporabnik pozabi shraniti izbrani vir ali iskalno poizvedbo.

Ko uporabnik s pomočjo iskalne zahteve najde vir, ki ga zanima, se ob kliku nanj prikažejo osnovni podatki kot so naslov, avtorji, vir, tip dokumenta, ključne besede, geografsko področje raziskave in povzetek. Uporabnik si lahko dokument ogleda v PDF formatu v spletu ali ga prenese na svojo napravo (računalnik). Ob naslovu vira se nahajajo tudi gumbi za shranjevanje, prenos, deljenje vira v PDF obliki (na primer po elektronski pošti) ter tudi gumb za generiranje citatov v različnih slogih kot so APA, MLA, Harvard in drugi. Enake možnosti so uporabniku na voljo tudi ko odpre dokument v PDF obliki.

Ob ogledu dokumenta v PDF obliki, poleg klasičnega besedilnega prikaza platforma ponuja tudi napredne funkcionalnosti, kot je pretvorba besedila v govor. Ta funkcija omogoča poslušanje vsebine člankov, kar izboljša oziroma razširi dostopnost za širši krog uporabnikov kot so osebe s posebnimi potrebami ali tisti, ki raje poslušajo kot berejo.

Platforma je prilagojena tudi za mobilne naprave, kar pomeni, da lahko uporabniki dostopajo do vsebine kjerkoli - na računalniku, tablici ali pametnem telefonu. Ta

funkcija je še posebej koristna za osebe, ki želijo imeti dostop do virov tudi zunaj knjižnice.

3.1.3 Digitalna knjižnica Slovenije

Digitalna knjižnica Slovenije zajema spletni informacijski kanal, kjer lahko dostopamo do raznih digitalnih vsebin, ki so lahko povezana z naslednjimi vsebinami:

- znanost
- umetnost
- kultura.

Najdemo lahko knjige, časopise, literature, časniki, fotografije, rokopise in različne druge vire, ki so v knjižnicah. Ponuja prosto iskanje po virih, in je brezplačen dostop do vseh digitalnih vsebin.

Digitalna knjižnica Slovenije deluje v okviru Narodne in univerzitetne knjižnice Slovenije (NUK). Digitalna knjižnica Slovenije je tudi del Evropske knjižnice, skupnega projekta evropskih nacionalnih knjižnic.

Deluje kot podpora učenju, znanstveno raziskovalnemu delu, kulturnemu razvoju in razvoju nacionalne identitete tudi v virtualnem okolju. Digitalna knjižnica Slovenije je bila javnosti prvič predstavljena novembra leta 2005.

Trenutno omogoča dostop do naslednjih zbirk:

Znanstveni in strokovni članki: V zbirko znanstvenih člankov je vključenih več kot 3000 člankov iz mnogih mednarodno priznanih strokovnih in znanstvenih revij. Zbirka **člankov** uporabnikom omogoča listanje po nekaterih starejših časopisih, ki so v slovenskem prostoru pustili svoj pečat: Kmetijske in rokodelske novice, Ljubljanski zvon, Dom in svet, Novi akordi, Slovenski gospodar, Sodobnost, Štajerc, Nova muzika in Kronika slovenskih mest).

Fotografije: Fotografije pesnikov Aškerca, Kajuha, Prešernove hčere Ernestine Jelovšek, senatorjev Dravske banovine in mnogih drugih, tu so tudi razglednice z Jurijem Vego, Francetom Prešernom, staro Ljubljano; karikature Maksima Gasparija

in Hinka Smrekarja; reprodukcije Cankarjevih risb in rokopisov, ... vse skupaj več kot 10.500 enot.

Knjige: Zbirka obsega knjige od 1830 pa vse do danes. Na ogled so dragocenosti slovenske moderne, kot so: Cankarjeva Erotika, Hlapci; Kettejeve Poezije. Zbirka obsega tudi veliko število knjig iz 19. stoletja.

Plakati: Zbirka plakatov vključuje reklamne, propagandne, filmske in vojne plakate, ter številne politične plakate, pri oblikovanju katerih sta sodelovala tudi Maksim Gaspari (za koroški plebiscit leta 1920) in Ive Šubic (po 2. svetovni vojni). Skupaj jih je objavljenih skoraj 4.000.

Notno gradivo: V več kot 1.000 zapisih se najde dela bratov Ipavcev, Danila Fajglja, Rista Savina, Stanka Premrla, Emila Adamiča, Slavka Osterca, Marija Kogoja in drugih; objavljene so uglasbitve slovenskih narodnih pesmi, pesmi iz prelomnih trenutkov zgodovine (Sokolska koračnica) ter tudi ena prvih uglasbitev Prešernove Zdravice.

Visokošolska dela: Prosti dostop do celotnih besedil strokovnih nalog z različnih področij – od bibliotekarstva do naravoslovja.

Zemljevidi: V izboru starih zemljevidov se najde znanega Petra Kozlerja z njegovim Zemljevidom slovenske dežele in pokrajin, Valvazorja z zemljevidi Kranjske in ostale.

Zvočni zapisi: Posnetki posameznih solistov in ansamblov, ki segajo tja v začetek 20. stoletja. Zaradi redkosti in nedostopnosti velja izpostaviti vojaško godbo dravske divizije s skladbo Pozdrav gorenjski, prav tako bo Žabjo svatbo, katere besedilo je prispeval Josip Stritar. Poleg omenjenih je tu še kopica narodnih pesmi in drugih skladb.

3.1.4 Dobre knjige

Dobre Knjige je spletni portal, ki ga soustvarjajo slovenske splošne knjižnice, literarni kritiki ter sami bralci. Namenjen je ravno slednjim, da lahko v množici knjig najdejo takšno, ki bo ravno pravišnja za njih. Predstavljena je dobra literatura, ki je dostopna v slovenskem jeziku. Posebnost portala so iskalni moduli, ki jih bralec lahko uporabi in

le-ti ga usmerjajo k primernim knjigam. Knjižnji projekt sta leta 2014 oblikovali Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica v sodelovanju z osrednjimi knjižnicami Obalno-kraškega in Goriškega območja nato pa se je priključila tudi večina slovenskih splošnih knjižnic.

Ob vstopu v portal lahko bralec izbere med štirimi zavihki. Pod zavihkom »knjige« se odpre dodatnih šest polj, ki bralca še bolj natančno usmerijo v to kar išče npr. izbira med vsemi knjigami, žanri, narodnosti/geografskem izvoru, nagrajenimi knjigami, serijami ali pa zbirkami. Na portalu je trenutno 5787 zapisov o knjigah najrazličnejših žanrov (romani, kratke proze, poezije, eseji, potopisi, poljudnoznanstvena dela ...). Ko kliknemo na iskano knjigo se nam odpre kratek povzetek knjige – kakšnega žanra, narodnosti je knjiga, kraj in leto izida, založba, zbirka, kdo je knjigo prevedel in napisal spremno besedo, ter ključne besede. Prav tako lahko vidimo koliko strani ima knjiga in koliko časa nam bo približno vzelo, da knjigo preberemo. Ob knjigi je kratek povzetek, odlomek iz knjige, in zbrani citati ter kritike o knjigi. Pod knjigo so zapisani tudi komentarji, ki so jih zapisali drugi uporabniki. Pokažejo se nam tudi priporočila podobnih knjig, ki bi nas lahko zanimale.

Bralci lahko v iskalniku literarna dela iščejo po naslovu knjige, avtorju ali pa citatu. Če knjigo iščemo glede na žanr so le-ti razdeljeni na pripovedništvo pod katere uvrščamo npr. klasične romane, mladinske povesti, basni, kratke zgodbe, novele, biografske romane ipd. Pod poezijo in dramatiko najdemo drame, tragedije, komedije ipd. Pod druge vrste in zvrsti pa dnevnike, eseje, pisma, priročnike ipd. Če bralec išče knjigo po narodnosti/geografskem izvoru se v portalu odpre zemljevid in lahko bralec na zemljevidu klikne na državo ali pa poišče pod zavihki pod zemljevidom. Knjige lahko poiščemo tudi glede na osvojene nagrade. Na portalu so razdeljene na slovenske nagrade za odrasle, slovenske nagrade za otroke in mladino, tuje nagrade za odrasle ter tuje nagrade za otroke in mladino. Če kliknemo na zavihke »avtorji« se nam odpre seznam avtorjev in avtoric literarnih del, ki so zbrana na portalu. Zbrana so dela tako domačih kot tujih pisateljev. S klikom na fotografijo ali ime in priimek avtorja si lahko bralec ogleda seznam vseh književnih del avtorja, ki so na portalu predstavljene.

Pod zavihkom skupnost najdemo citate in kvize. Citate so delili ustvarjalci bralnih priporočil in drugi uporabniki portala. Kvizi pa so namenjeni bralcem, da lahko preizkusijo svoje znanje o knjigah, odkrivajo kateremu literarnemu liku so podobni, ali pa na primer ugotovijo kakšna vrsta branja se najbolj sklada z njihovim trenutnim razpoloženjem.

Vsak uporabnik portala lahko na svojem profilu beleži svoje bralne aktivnosti, sledi drugim uporabnikom, se pridruži bralnemu izzivu in si zastavlja svoje bralne cilje. Prispevajo lahko svoja bralna doživetja, ocenjuje in priporoča knjige, dodaja citate pa tudi komentarje. Z aktivnostjo se pridobivajo točke in s tem osvajanje nagrad. Poleg tega portal vodi statistiko branja npr. spremljanje časa branja in vodenje bralnega dnevnika posameznika.

3.1.5 Obrazi slovenskih pokrajin

Posebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu. ki ga upravlja Mestna knjižnica Kranj v sodelovanju z osrednjimi območnimi knjižnicami.

Vanj so združene biografije, ki so sicer razvrščene v 8 spletnih biografskih leksikonih oz. regijskih leksikonih: Celjskozasavski.si, Dolenjski biografski leksikon, Gorenjci.si, Koroški biografski leksikon, Pomurci.si., Primorci.si, Spodnjepodravci.si in Štajerci.si., ki nastajajo v osrednjih območnih knjižnicah.

Vključuje biografije osebnosti, ki so bile rojene v posamezni pokrajini ali v zamejstvu, so tam živele in/ali se šolale, predvsem pa so s svojim delom na katerem koli področju pomembno zaznamovale svoje okolje: pisatelji, pesniki, literarni ter umetniški zgodovinarji in kritiki, novinarji, slikarji, glasbeniki, arhitekti, igralci, duhovniki, znanstveniki, raziskovalci, profesorji, učitelji, gospodarstveniki, politiki, športniki itd. Njihova imena so dopolnjena z njihovimi življenjepisi, pomembnimi dosežki in deli ter prejetimi nagradami, prav tako so navedeni tudi viri oz. literatura.

Razlogi za vzpostavitev skupnega biografskega leksikona, ki bi pod svojim imenom združeval vse zgoraj navedene leksikone so bili razdrobljenost vsebin, njihovo podvajanje, želja po standardizaciji zapisov, zmanjševanju stroškov in enotni uredniški

politiki. Portal je del prosto dostopnih zbirk, kar pomeni, da je dostopen vsem in za njegovo uporabo ni potrebna predhodna prijava, torej ni potrebno biti član knjižnice.

Portal nastaja oz. raste tudi z pobudo o soustvarjanju, na način, da knjižnice odprto sprejemajo predloge za uvrstitev novih osebnosti v leksikon. Le ti se pregledajo, moderirajo in ustrezno dopolnijo ter tako postanejo del že bogate zbirke. Leksikon se dopolnjuje vsak dan, tako da njegova vsebina nikoli ni dokončna.

Uporabniki imamo, ob vstopu na stran, na voljo več iskalnih ključev. Najhitreje lahko osebo najdemo s pomočjo iskalnika (v desnem zgornjem kotu), v katerega vpišemo ime in priimek osebe. Iščemo lahko tudi po abecednem seznamu ali pa se osredinimo pri raziskovanju na točno določeno panogo, rubrika "Poklici in dejavnosti". V primeru, ko z navedenimi orodji osebe nismo uspeli najti, si lahko pomagamo z možnostjo "Napredno iskanje" (prav tako v desnem zgornjem kotu), kamor lahko v ponujena polja vpišemo tudi druge iskalne nize. Če nas zanimajo predvsem osebe iz naše regije, imamo tudi možnost, da s klikom na eno od desetih regij spoznavamo osebe, ki so zaznamovale naš kraj in njegovo širšo okolico. Za dodajanje nove osebe je potrebno klikniti na okence "Izpolni vnosni obrazec", ki ga najdemo na dnu strani.

3.1.6 eBonitete.si

V dinamičnem poslovnem okolju so ažurne in verodostojne informacije ključnega pomena za sprejemanje pravih odločitev. eBonitete.si je prva in edina bonitetna aplikacija v Sloveniji, ki zagotavlja celovit vpogled v več kot 240.000 poslovnih subjektov, vključno z njihovo finančno stabilnostjo, bonitetno oceno in plačilnimi navadami. Z naprednimi analizami in preverjenimi podatki omogoča zmanjšanje poslovnih tveganj ter preprečevanje neplačil in morebitnih finančnih težav.

Ključne prednosti eBonitete.si:

- Ocena tveganja poslovnih partnerjev
- Celovit vpogled v bilanco stanja in izkaz poslovnega izida vseh poslovnih subjektov v Sloveniji.
- Izračun bonitetne ocene na podlagi relevantnih finančnih in poslovnih podatkov.

- Kredibilna ocena tveganja pri poslovanju s posameznimi podjetji.

Monitoring izbranih podjetij

- Dnevni informator omogoča samodejno obveščanje o ključnih poslovnih spremembah.
- Spremljanje blokad TRR računov, sodnih postopkov, insolventnih postopkov, sprememb v lastništvu in poslovnem registru.
- Možnost oblikovanja lastnega portfelja podjetij z obvestili o vseh pomembnih poslovnih dogodkih.

Spremljanje plačilnih navad

- Plačilni indeks temelji na realnih podatkih poslovnih partnerjev.
- Pregled rednosti plačilnih zamud, povprečnih plačilnih rokov in ocene tveganja neplačil.
- Možnost izbire varnih poslovnih partnerjev na podlagi plačilne zgodovine.

Napredno iskanje poslovnih partnerjev

- Iskalnik omogoča filtriranje podjetij po dejavnosti, regiji, finančnih podatkih in drugih parametrih.
- Enostavno iskanje zanesljivih poslovnih partnerjev in novih priložnosti.
- Hiter vpogled v finančno stanje in bonitetno oceno potencialnih partnerjev.

Preverjanje likvidnosti poslovnih subjektov

- Ocenitev plačilne sposobnosti in kreditnega limita podjetja.
- Analiza dolžniškega stanja podjetja in njegovega potenciala za dolgoročno sodelovanje.
- Pravočasno prepoznavanje tveganj, povezanih s podjetji v finančnih težavah.

Dodatne funkcionalnosti eBonitete.si

Ena redkih aplikacij v Sloveniji, ki omogoča vpogled v:

- Transakcijske račune podjetij v tujini.
- Način zastopanja podjetij in zgodovino sprememb.
- Prijave terjatev v insolventnih postopkih.

- Zadolžitveni potencial podjetij in kreditne omejitve.
- Revizijska mnenja in analizo davčnih obveznosti.
- Napredne finančne modele (Altmanov model, Kraliček, diskriminantna analiza).

Uporabniki eBonitet:

- Direktorjem – za strateško odločanje in varno poslovanje.
- Podjetnikom – za ocenjevanje poslovnih partnerjev in zmanjšanje tveganj.
- Računovodjem in finančnikom – za podroben vpogled v poslovanje podjetij.
- Tržnikom – za analizo potencialnih strank in novih partnerjev.
- Investitorjem in bankam – za oceno finančne stabilnosti podjetij.
- Vsem strokovnjakom, ki potrebujejo natančne in zanesljive poslovne podatke.
- omogoča hitro in učinkovito pridobivanje pomembnih informacij.

3.1.7 PressReader

PressReader je spletna platforma, ki omogoča dostop do širokega nabora digitalnih izdaj časopisov in revij z vsega sveta. Namenjena je vsem, ki jih zanimajo aktualne novice, članki, reportaže in druge medijske vsebine.

Uporabniki lahko na PressReaderju dostopajo do več tisoč časopisov in revij iz več kot 120 držav in v več kot 60 jezikih. Med vsebinami najdemo tako največje svetovne medijske hiše kot tudi manjše regionalne in lokalne publikacije. To omogoča raznoliko in bogato vsebinsko izkušnjo, saj lahko uporabnik spremlja globalne in lokalne poglede na različne teme, od politike in gospodarstva do športa, kulture, znanosti, življenjskega sloga in druge.

PressReader omogoča iskanje po kategorijah, jezikih, državah ali določenih publikacijah. Na voljo je tudi iskalnik, ki omogoča hitro iskanje po naslovih, ključnih besedah ali vsebini člankov. Uporabniki si lahko posamezne članke ogledajo v izvirni obliki tiskanega medija ali pa obliki prilagojeni za pametne telefone, tablice ali računalnike. Press Reader ponuja tudi dodatne funkcije kot so prevajanje člankov v druge jezike ter možnost poslušanja vsebine preko funkcije za pretvorbo besedila v govor. To je še posebej koristno za uporabnike, ki so na poti ali imajo posebne potrebe.

Uporabniki se lahko prijavijo v svoj račun, ustvarijo osebne sezname priljubljenih publikacij ter prejemajo priporočila glede na preteklo branje.

PressReader je dragocen vir za vse, ki jih zanimajo kakovostne novinarske vsebine, pregled nad dogajanjem po svetu in dostop do širokega spektra mnenj in informacij na enem mestu. V okviru sodelovanja z osrednjo knjižnico Celje imajo registrirani uporabniki knjižnice možnost brezplačnega dostopa do vsebin te platforme, kar še dodatno spodbuja uporabo in razširjanje kakovostnih informacij med uporabniki knjižničnih storitev.

4 RAZISKAVA UPORABE PODATKOVNIH ZBIRK OKC

Raziskovalni del našega projekta je bil razdeljen na tri vsebinske sklope:

1) Prvi vsebinski sklop: Analiza obiska spletnega mesta Osrednje knjižnice Celje in ostalih knjižnic

Raziskavo sta izvedli Nina Kolar in Neža Meh: na spletnem portalu Knjižnice.si sta pridobili primarne podatke o številu obiskov spletnega mesta knjižnice). Namen raziskave je bil ugotoviti ali se trend obiska spletnega mesta knjižnice skozi obdobje zadnjih 13-let povečuje. Podatek nam bo služil kot osnova za drugi in tretji vsebinski sklop, ki sta vezana na to, da uporabniki dostopajo do spletnih vsebin od doma.

2) Drugi vsebinski sklop: Analiza ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk po posameznih knjižnicah v RS

Raziskavo sta izvedla: Katarina Ravnjak in Nace Zabev: obiskala sta spletno stran vseh 58-knjižnic v Republiki Sloveniji in v raziskavi ugotavljala katere elektronske podatkovne zbirke ponujajo posamezne knjižnice.

3) Tretji vsebinski sklop: Raziskava stališč potencialnih uporabnikov o uporabi in iskanju informacij v e-zbirkah

Raziskava je bila izvedena v obliki spletnega anketiranja, kjer smo potencialne uporabnike (n=117) spraševali o pogostosti in koristnosti uporabe e-virov. Analizo sta izvedla Maruša Vranc in Anže Krivec.

V nadaljevanju prikazujemo podrobnejšo analizo posameznih delov raziskave, v prilogi pa se nahajajo tudi podrobnejši prikazi in raziskovalni instrumenti.

4.1 Analiza obiska spletnega mesta knjižnic v obdobju 2010 -2023

V prvem delu raziskave smo želeli ugotoviti trend uporabnikov, ki so že v preteklosti že obiskali spletno mesto knjižnice. Na spletnem portalu Knjižnice.si smo pridobili primarne podatke o številu uporabnikov in jih v spodnji tabeli prikazali na ravni celotne Slovenije in za območno enoto Celje. Dodatno smo izračunali verižne indekse, ki prikazujejo spremembo števila uporabnikov glede na predhodno leto in bazne indekse

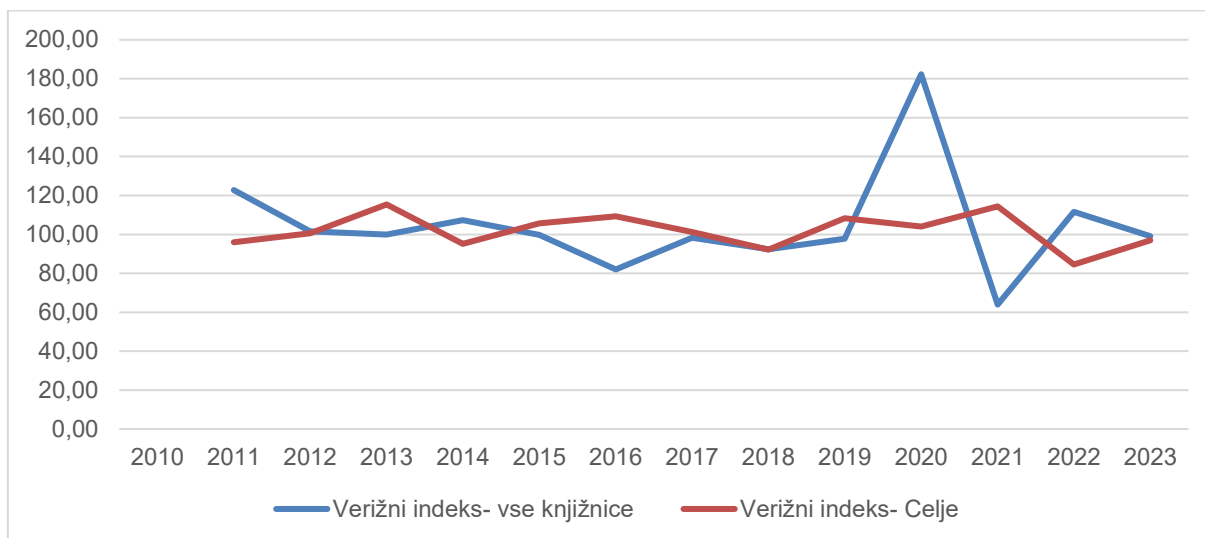
(2010 =100), kjer smo želeli ugotoviti, kako se je spreminjalo število uporabnikov glede na izhodiščno leto 2010. Podatki so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 1: Časovna vrsta obiska spletnega mesta knjižnic od leta 2010-2023
(<https://www.knjiznice.si/sistem-splosnih-knjiznic/statistike/statisticni-podatki-slovenskih-knjiznic/>)

Leto	Vse knjižnice			Osrednja knjižnica Celje		
	Število obiskov spletnega mesta	Verižni indeks	Bazni indeks (2010=100)	Število obiskov spletnega mesta	Verižni indeks	Bazni indeks (2010=100)
2010	2.613.112	/	100	353.954	/	100,00
2011	3.209.470	122,82	122,82	339.679	95,97	95,97
2012	3.257.391	101,49	124,66	341.585	100,56	96,51
2013	3.253.313	99,87	124,50	394.211	115,41	111,37
2014	3.491.070	107,31	133,60	375.068	95,14	105,97
2015	3.483.765	99,79	133,32	396.205	105,64	111,94
2016	2.856.241	81,99	109,30	433095	109,31	122,36
2017	2.807.451	98,29	107,44	438245	101,19	123,81
2018	2.591.520	92,31	99,17	404048	92,20	114,15
2019	2.535.022	97,82	97,01	437719	108,33	123,67
2020	4.621.226	182,30	176,85	455680	104,10	128,74
2021	2.955.016	63,94	113,08	521.652	114,48	147,38
2022	3.296.598	111,56	126,16	440.968	84,53	124,58
2023	3.268.982	99,16	125,10	427.301	96,90	120,72

Analiza podatkov o obisku spletnega mesta knjižnic v Celjski regiji in na ravni celotne Slovenije za obdobje 2010–2023 razkriva nekaj zanimivih nihanj. Skupno gibanje obiskov skozi leta je neenakomerno, z vidnimi odstopanji v določenih časovnih obdobjih.

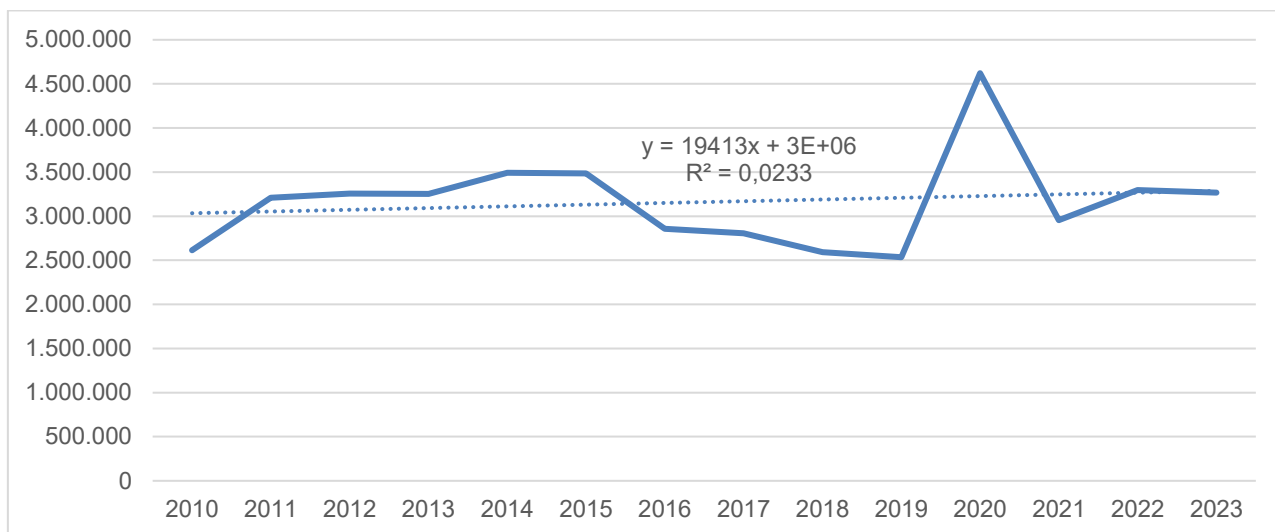
Primerjava med obema ravnema skozi čas pokaže nihanja. V posameznih letih, kot so 2016, 2019 in 2021, je celjska regija presegla državno povprečje rasti, v drugih, denimo 2020, 2022 in 2023, pa je zaostajala, kar je razvidno iz slike 1.



Slika 1: Primerjava verižni indeksov
(Lastni vir)

Najbolj izstopa leto 2020, ko je bil na ravni države zaznan izjemen porast obiska spletnih knjižničnih strani – za več kot 80 % glede na prejšnje leto. Takšno povečanje bi lahko bilo posledica pandemije COVID-19, ki je močno vplivala na delovanje knjižnic. Ob fizičnem zaprtju knjižnic ali njihovem omejenem delovanju so uporabniki verjetno v večji meri posegali po spletnih storitvah. V celjski regiji je bil porast v istem letu bistveno manj izrazit, znašal je približno 4 %.

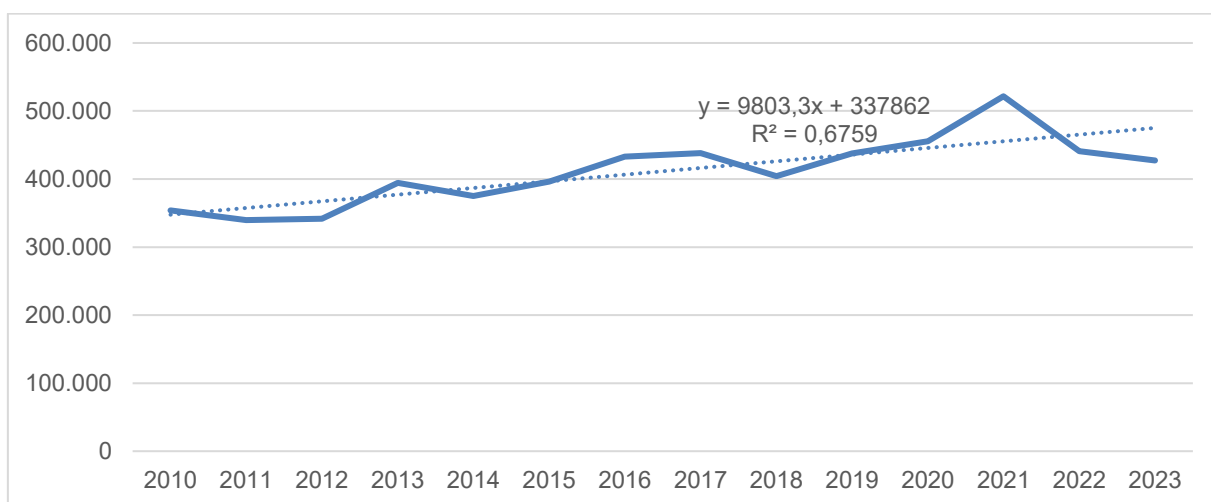
Iz osnovnih podatkov smo dodatno izračunali še trend ločeno za vse knjižnice in za knjižnico Celje. Grafični prikaz obeh trendov je na sliki 2 in 3.



Slika 2 : Trend obiska spletnega mesta vseh knjižnic v Sloveniji
(Lastni vir)

Če primerjamo celotno obdobje, lahko vidimo, da se je obisk spletnih mest knjižnic v Sloveniji od leta 2010 do 2023 povečal za približno 25 %, v Celjski regiji pa za nekaj več kot 20 %. Čeprav sta rasti podobni, je nacionalni trend nekoliko bolj izrazit.

Na podlagi celotne analize lahko sklepamo, da se obisk spletnih knjižnic dolgoročno povečuje. V Sloveniji je ta rast nekoliko izrazitejša, kot v Celjski regiji.

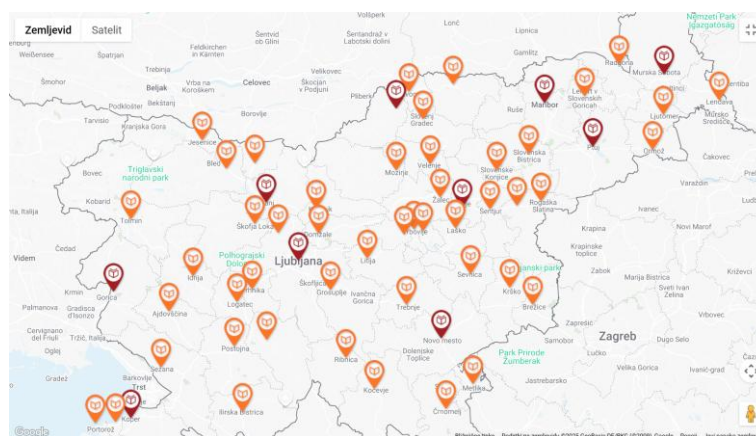


Slika 3: Trend obiska spletnega mesta Osrednje knjižnice Celje
(Lastni vir)

4.2 Analiza ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk¹ po posameznih knjižnicah v RS

V Sloveniji je v letu 2023 delovalo 58 splošnih knjižnic, ki so imele skupaj 277 krajevnih knjižnic oz. enot in 13 bibliobusov. V knjižnice je bilo včlanjenih 431.158 članov, kar predstavlja 20,3 % celotnega prebivalstva Slovenije. Člani so knjižnice obiskali 8.332.771-krat. Splošne knjižnice so v letu 2023 imele v svojih zbirkah skupaj 12.160.964 enot knjižničnega gradiva, ki so si ga člani izposodili 20.688.558-krat. V knjižnicah je zaposlenih 1.226 ljudi za polni delovni čas. Za svoje delovanje so splošne knjižnice v letu 2023 porabile 64,7 milijonov EUR (<https://www.knjiznice.si/sistem-splosnih-knjiznic/statistike/>).

Za vseh 58 knjižnic ($n=58$)² smo želeli ugotoviti koliko e-virov ponujajo uporabnikom in katere. V ta namen smo s pomočjo spodnje mreže knjižnic (slike 4) obiskali spletno mesto vsake knjižnice in preverili njihove e-vire. Pripravili smo si ocenjevalni obrazec (ki je v prilogi) in v primeru, da je knjižnica ponujala določen e-vir dodeli vrednost 1, oz. vrednost 0 v kolikor tega vira ni ponujala. Vrednosti smo nato sešteli in dobili kumulativni znesek po knjižnicah in po virih. Podrobnejši izračuni so razvidni iz priloge 1.



Slika 4: Mreža 58-ih knjižnic v RS

(<https://www.knjiznice.si/uporabniki/mreza-knjiznic/>)

¹ V nadaljevanju smo uporabljali izraz e-viri

² Raziskava je bila narejena na celotni populaciji.

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

4.2.1 Analiza e-virov po knjižnicah

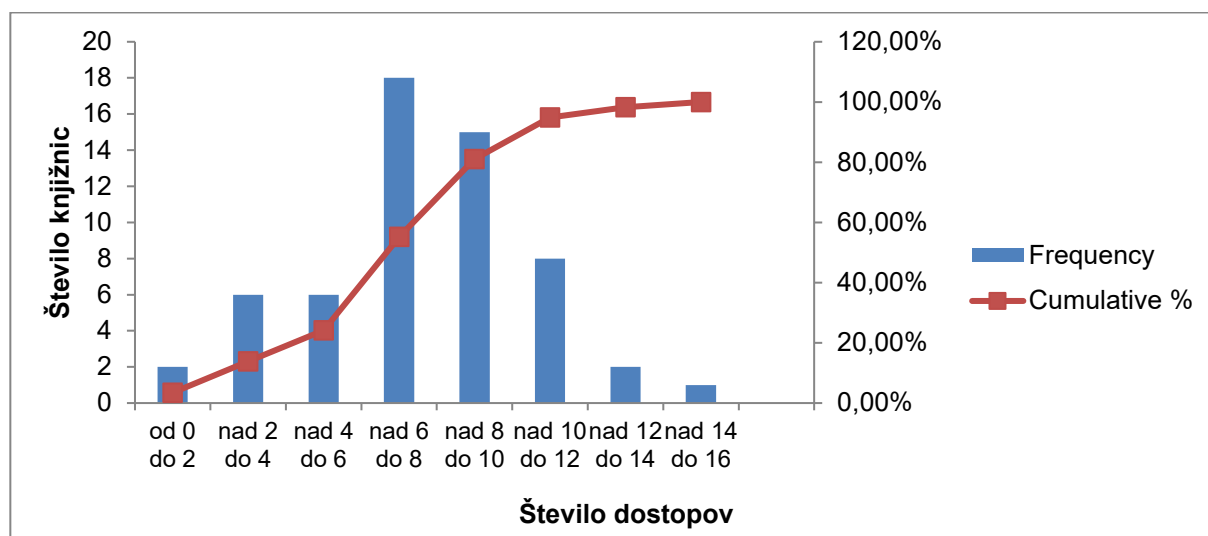
Iz analize podatkov o dostopnosti elektronskih virov v splošnih knjižnicah po Sloveniji je razvidno, da obstajajo precejšnje razlike med posameznimi knjižnicami glede na obseg in raznolikost ponujenih digitalnih vsebin. V nadaljevanju imamo na različne načine prikazano analizo e-virov (po knjižnicah in po posameznih vsebinskih sklopih).

Tabela 2 prikazuje število knjižnic glede na število e-virov. Porazdelitev je dokaj simetrična, saj prevladujejo knjižnice, ki imajo med 6 in 10 e-virov (57 %).

Tabela 2: Število in % knjižnic glede na število e-virov
(Lastni vir)

Število e-virov	Število knjižnic	%
od 0 do 2	2	3,45
nad 2 do 4	6	10,34
nad 4 do 6	6	10,34
nad 6 do 8	18	31,03
nad 8 do 10	15	25,86
nad 10 do 12	8	13,79
nad 12 do 14	2	3,45
nad 14 do 16	1	1,72
Skupaj	58	100,00%

Histogram in kumulativni delež knjižnic glede prikazuje slika 5. 24,14 % knjižnic omogoča dostop do vključno 6-e-virov, 55,17 % knjižnic omogoča dostop do vključno 8 e-virov, 81,03 % do vključno 10 e-virov, ostalih 18,97 % pa več kot 10 e-virov. Osrednja knjižnica Celje ima dostop do 10-ih e-virov



Slika 5: Histogram in kumulativni delež dostopa do e-virov
(Lastni vir)

V tabeli 3 smo prikazali tudi opisno statistiko glede dostopnosti do e-virov. Razpon je med 1 in 15. V povprečju ima vsaka knjižnica dostop do 8,19 e-virov (standardni odklon = +/- 2,93). Podoben rezultat nam kažeta tudi ostali dve srednji vrednosti (modus in mediana), ki sta ravno tako 8. Porazdelitev dostopa do e-virov je dokaj normalno porazdeljena oz. je rahlo asimetrična v levi (simetrija je negativna). S 5 % tveganjem ocenjujemo, da je povprečni dostop do e-virov na knjižnico v razponu med 7,42 in 8,96. Osrednja knjižnica Celje ima dostop do 10-ih e-virov, kar predstavlja nekoliko več kot je slovensko povprečje.

Tabela 3: Opisna statistika glede števila dostopov
(Lastni vir)

Statistični parameter	Vrednost
Povprečje	8,189655172
Standardna napaka povprečja	0,384560541
Mediana	8
Modus	8
Standardni odklon	2,928725826
Varianca	8,577434967
Sploščenost	0,039163051
Simetrija	-0,258637173

Statistični parameter	Vrednost
Maksimum	14
Minimum	1
Variacijski razmik	15
Vsota	475
Število knjižnic	58

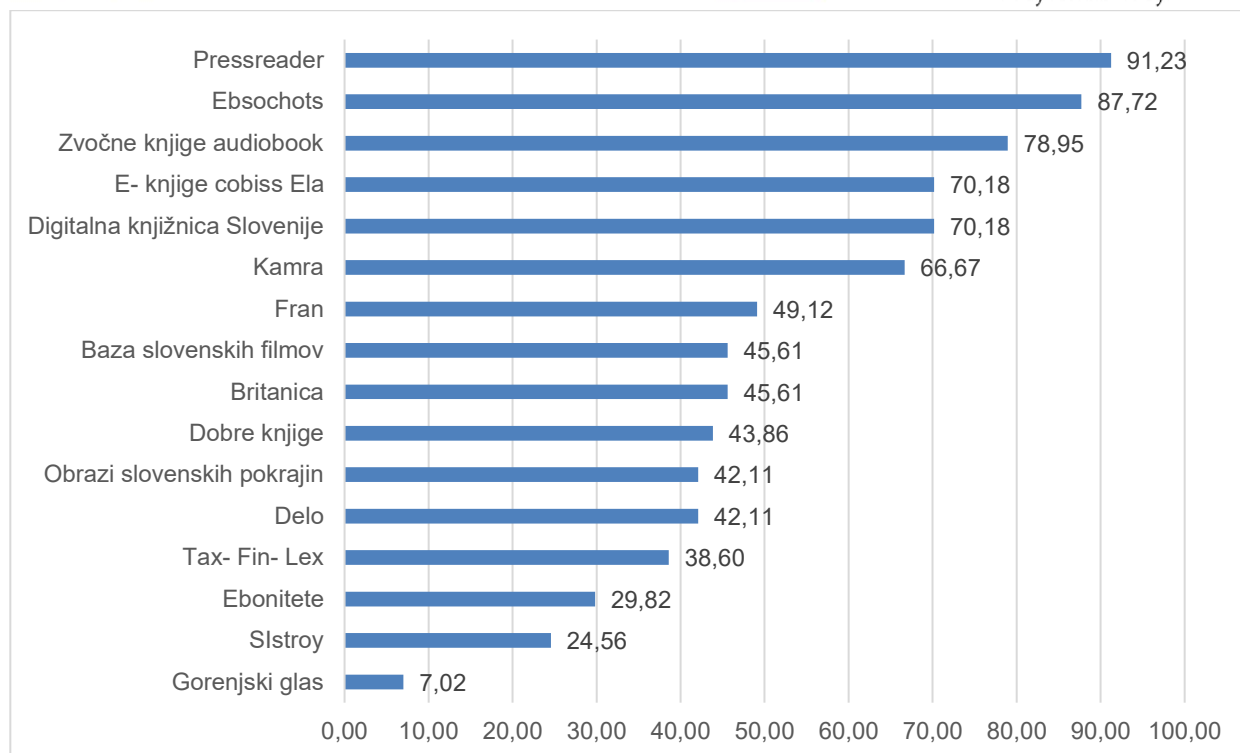
Najbolj izstopajo knjižnice v večjih mestih in regijskih središčih (Mestna knjižnica Kranj, Mariborska knjižnica, Knjižnica Šentjur in Medobčinska splošna knjižnica Žalec) – ki omogočajo dostop do skoraj vseh razpoložljivih elektronskih zbirk.

Po drugi strani pa številne manjše knjižnice, kot so Občinska knjižnica Gornja Radgona, Knjižnica Domžale ali Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica, omogočajo dostop le do enega ali nekaj posameznih virov. V teh primerih gre najpogosteje za osnovne zbirke, ki pokrivajo širši krog uporabnikov, medtem ko specializirane zbirke večinoma manjkajo.

4.2.3 Analiza dostopa do e-virov

V tem delu smo analizirali do katerih e-virov je možno dostopati iz posamezne knjižnice. Ugotovili smo, da največ knjižnic (91,23 %) omogoča dostop do Pressreader-ja in Ebscohost-a (87,72 %), najmanj knjižnic (7,02 %) pa do Gorenjskega glasa. Po drugi strani pa so nekateri bolj specifični viri, kot sta Tax-Fin-Lex in Ebonitete, prisotni le pri omejenem številu knjižnic.

Dostopnost do vseh ostalih virov je razvidna iz spodnjega grafa, tabelarni prikaz pa je v prilogi.



Slika 6: Delež knjižnic, ki omogočajo dostop do posameznega e-vira
(Lastni vir)

Zanimivo je tudi, da nekatere knjižnice kljub geografski oddaljenosti in manjšemu številu prebivalcev izstopajo po raznolikosti ponudbe – na primer Knjižnica Laško ali Knjižnica Šmarje pri Jelšah.

Sklepno lahko rečemo, da so razlike med knjižnicami precejšnje, kar pomeni, da dostop do elektronskih virov v Sloveniji še ni enakomerno razvit.

4.3 Raziskava stališč potencialnih uporabnikov o uporabi in iskanju informacij v e-zbirkah

Raziskavo smo naredili med potencialnimi uporabniki podatkovnih zbir in elektronskih virov³ pri katerih lahko uporabniki dostopajo na daljavo. Glavni namen raziskave je bil, da ugotovimo, kako dobro uporabniki poznajo različne e-vire, ki jih ponujajo knjižnice in kako pogosto so se že posluževali teh virov. Hkrati je bila anketa tudi informativne

³ V nadaljevanju bomo uporabljali izraz e-vir.

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike in obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

narave, saj smo vprašanja oblikovali tako, da je iz njih že bila razvidna vsebina posameznih e-virov.

Člani projektne skupine smo anketni vprašalnik oblikovali na naših delovnih sestankih in ga predhodno tudi testirali. Ker smo anketo izvajali na FKPV in v Osrednji knjižnici Celje, smo k njenemu izpolnjevanju povabili študente FKPV, predavatelje in člane knjižnice. Vzorec je bil priložnostni. S strani FKPV smo anketni vprašalnik poslali na 523 naslovov, s strani Osrednje knjižnice Celje pa preko njihove Facebook strani na okoli 500 naslovov. Anketni vprašalnik je bil dosegljiv 10 dni v času od 8.4.2025 do 17.4.2025. Izpolnilo ga je 117 anketirancev ($n=117$), kar kaže na okoli 10 % odzivnost.

Anketni vprašalnik smo oblikovali v orodju Google obrazci, za analizo podatkov pa smo uporabili program MS Excel in SPSS. Vključeval je vprašanj. Razdeljen je bil na štiri vsebinske sklope:

- 1) Poznavanje e-virov, pri čemer smo se osredotočili smo se na naslednje e.vire, ki jih omogoča Osrednja knjižnica Celje in njene:
 - EBSCOhost
 - PressReader
 - Ebonitete.si
 - Tax-Fin-Lex
 - DLib (Digitalna knjižnica Slovenije)
 - Kamra
 - Portal Fran
 - Dobra knjiga
 - Obrazi slovenskih pokrajin
- 2) Pogostost uporabe e-virov (tu smo želeli ugotoviti kolikokrat so se anketiranci v preteklosti že uporabili e-vire)

4.3.1 Opisna statistika vzorca

V raziskavi je sodelovalo 117 anketirancev. Po spolu je bil vzorec razmeroma uravnotežen, saj je bilo 61 žensk (52,1 %) in 55 moških (47 %), ena oseba (0,9 %) pa se o spolu ni želela opredeliti.

Glede starosti anketirancev so podatki prikazani v spodnji tabeli. Povprečna starost je bila 42 let, najbolj pogosta starost pa 45 let. Polovica anketirancev je starih do 44 let, najstarejših 25 % pa več kot 50 let. Najmlajši anketiranec je bil star 20 let, najstarejši pa 70 let. Standardni odklon, ki kaže povprečni odmik od aritmetične sredine je +/- 12 let. Glede na negativno vrednost koeficienta asimetrije, ugotavljamo, da prevladujejo nekoliko starejši anketiranci.

Tabela 4: Opisna statistika starosti anketirancev
 (Lastni vir)

Parameter		Vrednost
Mean		42,385
Median		44,000
Mode		45,000
Std. Deviation		12,1782
Variance		148,308
Skewness		-0,096
Std. Error of Skewness		0,224
Kurtosis		-0,667
Std. Error of Kurtosis		0,444
Range		50,0
Minimum		20,0
Maximum		70,0
Percentiles	25	33,000
	50	44,000
	75	50,000

Glede zaposlitvenega statusa je večina anketiranih, kar 89 oseb (76,1 %), opredelila, da so (samo)zaposleni. Sledijo dijaki ali študenti, ki predstavljajo 14,5 % vzorca (17 oseb). Manjši deleži pripadajo upokojemcem (5 oseb ali 4,3 %), tistim, ki poleg zaposlitve tudi študirajo (4 osebe ali 3,4 %), in brezposelnim (2 osebi ali 1,7 %).

Kar zadeva doseženo izobrazbo, največ anketirancev prihaja iz skupine z višjo ali visoko strokovno šolo (50 oseb oz. 42,7 %), sledijo tisti z bolonjskim magisterijem oziroma zaključeno 4-letno visoko šolo po predhodnem sistemu (31 oseb ali 26,5 %). Nadalje jih ima 18 (15,4 %) končano 4-letno srednjo šolo, 12 (10,3 %) specializacijo ali znanstveni magisterij, 5 oseb (4,3 %) doktorat in ena oseba (0,9 %) osnovno šolo ali manj.

Pri članstvu v splošnih knjižnicah je 44 anketirancev (37,6 %) članov drugih splošnih knjižnic, 39 (33,3 %) pa članov Osrednje knjižnice Celje. Nadalje 20 oseb (17,1 %) ni članov nobene splošne knjižnice, medtem ko jih 14 (12 %) navaja, da niso člani celjske knjižnice, je pa član nekdo drug iz njihove družine.

V zvezi s področji izobrazbe, ki jih anketiranci pokrivajo, jih največ prihaja s področja poslovnih in upravnih ved ter prava – kar 45 oseb. Pomemben delež (21 oseb) predstavlja področje informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT), sledi izobraževanje učiteljev (20 oseb), družbene vede in novinarstvo (17 oseb) ter umetnost in humanistika (12 oseb). Ostala področja, kot so naravoslovje, tehnika, zdravstvo, kmetijstvo in turizem, so zastopana z nižjim številom posameznikov. Pri tem upoštevamo, da lahko ima ena oseba izobrazbo različnih področij.

Glede družinskih značilnosti je 44 anketirancev (37,6 %) navedlo, da nimajo otrok. Med tistimi, ki imajo otroke, jih 27 (23,1 %) ima otroka v osnovni šoli (6–14 let), 22 (18,8 %) v srednji šoli (15–19 let), 17 (14,5 %) na fakulteti (20–26 let), 16 (13,7 %) odrasle otroke, ki niso več vključeni v izobraževanje, in 11 (9,4 %) predšolskega otroka, mlajšega od 6 let.

4.3.2 Načini dostopa do gradiv

Opisna statistika prve spremenljivke (viri informacij) je razvidna iz tabele 1. Glede uporabe gradiva v fizični obliki ugotavljamo, da štirje (4) anketirani (3,4 %) še nikoli niso uporabili tovrstnega vira, 33 jih je vir uporabilo enkrat ali nekajkrat (28,2 %), 48 jih je fizično gradivo velikokrat uporabilo (41 %), 32 anketiranih pa redno uporablja tovrstni vir (27,4 %).

Večina anketiranih, to je 91 (77,8 %) svetovni splet redno uporablja kot vir informacij, 23 anketiranih (19,7 %) ga je velikokrat uporabilo, le trem (3) anketirancem (2,6 %) pa svetovni splet ne služi kot glavno orodje za pridobivanje informacij.

Med vprašanimi, jih 20 (17,1%) ni še nikoli uporabilo podatkovne baze kot vir informacij, večji delež, torej 40 anketiranih (41,9%) je podatkovne baze uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 32 vprašanih (27,4%) jih je uporabilo velikokrat, manjši delež, to je 16 anketirancev (13,7%) podatkovne baze uporablja redno.

Iz ankete je razvidno, da ChatGPT redno uporablja 29 anketiranih (23,9%), velikokrat ga je rabilo 37 vprašanih (31,6%), enkrat ali nekajkrat 36 (32,5%), le 14 anketirancev (12%) pa ChatGPT-ja ni nikoli uporabilo.

Tabela 5: Opisna statistika za spremenljivko viri informacij
(Lastni vir)

	Gradivo v fizični obliki		Svetovni splet		Podatkovne baze		ChatGPT	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem uporabil.	4	3,4	2	1,7	20	17,1	14	12
Enkrat oziroma nekajkrat sem uporabil.	33	28,2	1	0,9	49	41,9	38	32,5
Velikokrat sem uporabil.	48	41	23	19,7	32	27,4	37	31,6
Redno uporabljam.	32	27,4	91	77,8	16	13,7	28	23,9
Skupaj	117	100	117	100	117	100	117	100

Anketirane smo povprašali ali uporabljajo ali bi želeli uporabljati še kakšne druge vire, ki jih pri prejšnji spremenljivki nismo zajeli med možnosti. Devet (9) oseb (7,7 %) je naštel druge vire, ki so:

- DiKUL, IMSLP (1)
- Gradivo, ki ga posreduje predavatelj (1)
- Grem v knjigarno na Slovenski cesti v LJ (pri Nami) in grem v antikvariat (1)
- Gvin (1)
- Harvard Publishing (1)
- Interna gradiva podjetij (1)
- osebno pri osebah, ki imajo na določenem področju izkušnje (1)
- Prek komunikacije na poslovnih srečanjih, mentorjih (1)

– SpringerLink (1)

Ostali, to je 108 oseb (92,3 %) ni navedlo nobenega dodatnega vira.

4.3.3 Poznavanje posameznih vsebin e-virov

Anketirancem smo postavili vprašanja z navedbo povedi, kjer so morali sami ugotoviti v katerem e-viru bi našli ustrezno vsebino. Ker je bilo možnih tudi več odgovorov, smo pri prikazu pravih odgovorov upoštevali zgolj tiste, ki so uporabili samo en pravilni vir. Podatki so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 6: Poznavanje posameznih e-virov
(Lastni vir)

	Pravilno	Ni pravilno	Ne pozna	Skupaj	% pravih
Primerjava poslovne uspešnosti podjetja s konkurenti	53	40	22	117	45,30
Ugotavljanje zanesljivosti poslovnega partnerja	71	27	19	117	60,68
Priprava predstavitve Franceta Bevka	26	83	8	117	22,22
Razlaga vsebine neke knjige	43	67	7	117	36,75
Priprava kupoprodajne pogodbe.	52	30	35	117	44,44
Informacije o prvem slovenskem nosilcu odličja iz atletskega prvenstva	17	76	24	117	14,53
Pregled grofov po slovenskih pokrajinah	58	48	11	117	49,57
Življenjepis Anice Černejeve	27	78	12	117	23,08
Znanstvena raziskava o določenem področju	31	66	20	117	26,50
Aktualne novice	69	29	19	117	58,97

Največ anketirancev je pravilno razvrstilo vsebine s področja ugotavljanja zanesljivosti poslovnega partnerja, saj jih je okoli 61 % izbralo e-vir Bonitete. Najmanj anketirancev (med 15 in 23 %) pa je pravilno razvrstilo tiste poizvedbe, ki se nanašajo na zbirko Obrazi slovenskih pokrajin (npr. informacije o prvem slovenskem nosilu odličja iz atletskega prvenstva; življenjepis Anice Černejeve; priprava predstavitve Franceta Bevka). Večina anketirancev je v teh primerih izbrala e-vir Digitalna knjižnica Slovenije. Glede na te ugotovitve bi bilo smiselno, da bi se vsebine teh e-virov bolj natančno in jasno razmejile.

4.3.4 Zanimanje in pogostost uporabe posameznega vira

V nadaljevanju predstavljamo rezultate, ki se nanašajo na pogostost uporabe posameznih e-zbirk med anketiranimi. Za vsako zbirko smo analizirali zanimanje za posamezna področja, ki jih zbirka pokriva, ter dejansko stopnjo uporabe. Prikazani podatki omogočajo vpogled v to, katere vsebine uporabnike najbolj zanimajo in katere zbirke najpogosteje uporabljajo v praksi.

a) PressReader

Opisna statistika za prvo opisno spremenljivko (področja PressReader) za e-zbirko PressReader je razvidna iz tabele 7.

Glede zanimanja za posamezno področje, ki ga pokriva ta zbirka, in sicer v primeru zanimanja za branje slovenskih časopisov ugotavljamo, da večino, to je 62 anketirancev (53%) to področje zanima, 17 (14,5%) jih izrecno zanima, 26 vprašanih (22,2%) je odgovorilo, da jih omenjeno področje ne zanima, manjši delež njih, 12 (10,3%), pa, da jih področje sploh ne zanima.

Tuji časopisi so zanimivi 49 anketirancem (41,9%), 17 (14,5%) se jih zelo zanima za branje le teh. Nadalje, 36 vprašanih (30,8%) odgovarja, da jih omenjeno področje ne zanima ter 15 (12,8%), da jih sploh ne zanima.

Zadnje interesno območje so revije, ki si so ožje usmerjene ter pokrivajo številna področja. Branje teh revij zanima 63 vprašanih (53,8%), 30 (25,6%) jih je odgovorilo, da jih zelo zanima. 18 anketirancev (15,4%) se za to področje ne zanima, 6 (5,1%) jih je odgovorilo, da jih področje sploh ne zanima.

Tabela 7: Opisna statistika za spremenljivko področja PressReader

(Lastni vir)

	Branje slovenskih časopisov		Branje tujih časopisov		Za branje revij o posebnih interesih.	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	12	10,3	15	12,8	6	5,1
Ne zanima me.	26	22,2	36	30,8	18	15,4
Zanima me.	62	53	49	41,9	63	53,8
Zelo me zanima.	17	14,5	17	14,5	30	25,6
Total	117	100	117	100	117	100

V tabeli 8 je prikazana druga spremenljivka (uporaba PressReader) za e-zbirko PressReader, iz katere je razvidno, da večina vprašanih, 63 (53,8%), s to podatkovno bazo še nima izkušnje. 40 (34,2%) jih je PressReader uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 13 (11,1%) večkrat, zgolj 1 (0,9%) podatkovno bazo uporablja redno.

Tabela 8: Opisna statistika za spremenljivko uporaba PressReader
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	63	53,8
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	40	34,2
Velikokrat sem iskal.	13	11,1
Redno iščem.	1	0,9
Total	117	100

b) Obrazi slovenskih pokrajin

V tabeli 9 je prikazana opisna statistika prve spremenljivke za e-zbirko Obrazi slovenskih pokrajin. Vprašanje se je nanašalo na zanimanje anketirancev za vsebine, ki so del omenjene podatkovne zbirke.

Vsebine, ki so na splošno povezane z zgodovinskimi zanimivostmi kraja zanima 74 vprašanih (63,2%), 19im (16,2%) so te vsebine zelo zanimive. 21 anketiranih (17,9%) se za zgodovinske zanimivosti ne zanima, 3 (2,6%) pa ta vsebina sploh ne zanima.

Splošne informacije o pomembnih osebnostih Slovenije zanimajo večino, to je 63 vprašanih (53,8%), 12 (10,3%) jih je za podobne vsebine zelo zainteresiranih. Nadalje, 38 vprašanih (32,5%) jih je odgovorilo, da jih tovrstne vsebine ne zanimajo, 4 (3,4%) pa, da jih sploh ne zanimajo.

Podrobneje, torej za življenjepise pomembnih osebnosti se zanima 56 anketirancev (47,9%), 15 (12,8%) se jih zelo zanima. Življenjepisi znanih osebnosti ne zanimajo 39 vprašanih (33,3%), 7 (6%) jih je odgovorilo, da jih ta tema sploh ne zanima.

Tabela 9: Opisna statistika za spremenljivko področja Obrazi
(Lastni vir)

	Zgodovinske zanimivosti kraja		Informacije o pomembnih osebnostih Slovenije		Življenjepis pomembnih osebnosti Slovenije	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	3	2,6	4	3,4	7	6
Ne zanima me.	21	17,9	38	32,5	39	33,3
Zanima me.	74	63,2	63	53,8	56	47,9
Zelo me zanima.	19	16,2	12	10,3	15	12,8
Total	117	100	117	100	117	100

Opisna statistika za drugo opisno spremenljivko (uporaba Obrazi) za e-zbirko Obrazi slovenskih pokrajin je razvidna iz tabele 10. Glede uporabe dotične e-zbirke ugotavljamo, da 74 (63,3%) vprašanih ni te zbirke še nikoli uporabljalo, 27 (23,1%) jo je uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 13 anketirancev (11,1%) večkrat, 3-je (2,6%) jo uporabljajo redno.

Tabela 10: Opisna statistika za spremenljivko uporaba Obrazi
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	74	63,2
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	27	23,1
Velikokrat sem iskal.	13	11,1
Redno iščem.	3	2,6
Total	117	100

c) eBonitete

Iz tabele 11, v kateri je prikazana prva opisna spremenljivka (področja eBonitete) za e-zbirko eBonitete, je v prvem stolpcu razvidno, da primer bonitetne ocene izbranega podjetja zanima 60 anketirancev (51,3%), 27 (23,1%) jih odgovarja, da jih informacija zelo zanima. 24im (20,5%) se zdi informacija nezanimiva, 6 (5,1%) se jih je opredelilo, da jih bonitetna ocena sploh ne zanima.

Z manjšimi odstopanji so številke podobne tudi v naslednjih dveh primerih, ki smo jih predlagali ter so del baze eBonitete. Za primer oz. podatek, morebitna blokada TRR nekega podjetja, je 56 (47,9%) vprašanih odgovorilo, da jih informacija zanima, nadalje, 31-im (26,5%) se zdi informacija zelo zanimiva. 23 (19,7%) jih ta podatek ne zanima, 7 (6%) se zanjo sploh ne zanimajo.

Zadnji primer, to je dostop do bilanc podjetja, zanima 51 vprašanih (43,6%), 27 (23,1%) se zdi vsebina zelo zanimiva. 30 (25,6%) jih je odgovorilo, da jih to ne zanima, 9 anketirancev (7,7%) dostop do bilanc podjetja sploh ne zanima.

Tabela 11: Opisna statistika za spremenljivko področja eBonitete

(Lastni vir)

	Bonitetna ocena izbranega podjetja.		Morebitno blokado TRR nekega podjetja.		Dostop do bilanc podjetja.	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	6	5,1	7	6	9	7,7
Ne zanima me.	24	20,5	23	19,7	30	25,6
Zanima me.	60	51,3	56	47,9	51	43,6
Zelo me zanima.	27	23,1	31	26,5	27	23,1
Total	117	100	117	100	117	100

Statistika druge spremenljivke (uporaba eBonitete) za e-zbirko eBonitete v tabeli 12 kaže, da 26 (22,2%) vprašanih ni te zbirke še nikoli uporabljalo, 49 (41,9%) jo je uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 30 anketirancev (25,6%) večkrat, 12 (10,3%) jih uporablja eBonitete redno.

Tabela 12: Opisna statistika za spremenljivko uporaba eBonitete

(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	26	22,2
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	49	41,9
Velikokrat sem iskal.	30	25,6
Redno iščem.	12	10,3
Total	117	100

d) Portal Fran

Opisna statistika za prvo spremenljivko (področja Fran) za portal Fran je razvidna iz tabele 13. Glede zanimanja za slovarske vsebine, ki jih pokriva omenjena zbirka ugotavljamo da prvi, primer, ki smo ga navedli, torej iskanje sopomenke neke besede zanima 67 anketirancev (57,3%), 22 (18,8%) jih odgovarja, da jih podatek zelo zanima. 23 (19,7%) se jih ne zanima za iskanje sopomenke, 5 (4,3%) jih je odgovorilo, da jih primer sploh ne zanima.

Drugi primer, ki smo ga navedli, povezava do prevoda izbrane besede, zanima 63 vprašanih (53,8%), 28 (26,5%) jih je odgovorilo, da jih vsebina zelo zanima, 22 anketirancev (18,8%) ta podatek ne zanima, 4-je (3,4%) se zanjo sploh ne zanimajo.

Zadnji primer, to je pomen izbrane besede, ki ga lahko najdemo v spletnih slovarjih podatkovne baze Fran, zanima 72 vprašanih (61,5%), 25 (21,4%) se jih za tovrstno informacijo zelo zanima. 17 (14,5%) jih je odgovorilo, da jih to ne zanima, 3 anketiranci (2,6%) pa, da jih sploh ne zanima omenjena vsebina.

Tabela 13: Opisna statistika za spremenljivko področja Fran
(Lastni vir)

	Sopomenke izbrane besede		Povezava do prevoda izbrane besede		Pomen izbrane besede	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	5	4,3	4	3,4	3	2,6
Ne zanima me.	23	19,7	22	18,8	17	14,5
Zanima me.	67	57,3	63	53,8	72	61,5
Zelo me zanima.	22	18,8	28	23,9	25	21,4
Total	117	100	117	100	117	100

V tabeli 14 je prikazana opisna statistika druge spremenljivke (uporaba Fran) za portal Fran. Ugotavljamo, da 36 (30,8%) vprašanih ni te podatkovne zbirke še nikoli uporabljalo, 35 (29,9%) jo je uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 32 anketirancev (27,4%) večkrat, 14 (12%) jih uporablja Fran redno.

Tabela 14: Opisna statistika za spremenljivko uporaba Fran
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	36	30,8
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	35	29,9
Velikokrat sem iskal.	32	27,4
Redno iščem.	14	12
Total	117	100

e) EBSCOhost

Iz tabele 15, v kateri je prikazana prva opisna spremenljivka (področja EBSCOhost) za e-zbirko EBSCOhost, je razvidno, da primer, ki smo ga navedli, torej viri za pripravo šolske naloge, zanima 69 anketirancev (59%), 31 (26,5%) jih odgovarja, da jih zelo zanima. 15 vprašanih (12,8%) je odgovorilo, da jih primer ne zanima, 2 (1,7%), da jih viri za pripravo šolske naloge sploh ne zanimajo.

V drugem primeru smo spraševali anketirance koliko jih zanimajo razni viri, ki jim lahko služijo kot referenca pri pripravi strokovnega članka. 65 vprašanih (55,6%) jih je odgovorilo, da jih tovrstni viri zanimajo, 32 (27,4%), da jih zelo zanimajo, 18 anketirancev (15,4%) ta primer ne zanima, 2 (1,7%) omenjeni viri sploh ne zanimajo.

Zadnji primer, pri katerem bi uporabnikom podatkovna baza EBSCOhost lahko služila kot pripravno orodje, je priprava seznama relevantne literature. Ta zanima 63 vprašanih (53,8%), 30 (25,6%) se zanj zelo zanimiva. 22 (18,8%) jih je odgovorilo, da jih to ne zanima, 2 anketiranca (1,7%) pa, da se za to sploh ne zanimata.

Tabela 15: Opisna statistika za spremenljivko področja EBSCOhost
(Lastni vir)

	Viri za pripravo šolske naloge		Viri za pripravo strokovnega članka.		Priprava seznama relevantne literature.	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	2	1,7	2	1,7	2	1,7
Ne zanima me.	15	12,8	18	15,4	22	18,8
Zanima me.	69	59	65	55,6	63	53,8
Zelo me zanima.	31	26,5	32	27,4	30	25,6
Total	117	100	117	100	117	100

Tabela 16 prikazuje opisno statistiko druge spremenljivke (uporaba EBSCOhost) za e-zbirko EBSCOhost, kjer ugotavljamo, da 55 (47%) vprašanih te podatkovne zbirke ni še nikoli uporabljalo, 39 (33,3%) jo je uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 17 anketirancev (14,5%) večkrat, 6 (5,1%) jih uporablja EBSCOhost redno.

Tabela 16: Opisna statistika za spremenljivko uporaba EBSCOhost
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	55	47
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	39	33,3
Velikokrat sem iskal.	17	14,5
Redno iščem.	6	5,1
Total	117	100

f) Tax-Fin-Lex

Opisna statistika za prvo opisno spremenljivko (področja Tax-Fin-Lex) za e-zbirko Tax-Fin-Lex je razvidna iz tabele 17. Glede zanimanja za posamezna področja, ki jih pokriva ta zbirka, ugotavljamo, da je iskanje veljavnih zakonov zanimivo za večino vprašanih. Kar 66 anketirancev (56,4 %) jih je odgovorilo, da jih to področje zanima, dodatnih 22 (18,8 %) pa, da jih zelo zanima. Manjši delež, 22 vprašanih (18,8 %), področje ne zanima, zgolj 7 (6 %) pa jih iskanje veljavnih zakonov sploh ne zanima.

Tudi pregled sodnih praks zanima precejšnje število anketirancev. 53 oseb (45,3 %) jih je odgovorilo, da jih ta vsebina zanima, 19 (16,2 %) jih je izrazilo veliko zanimanje. Na drugi strani 35 vprašanih (29,9 %) področje ne zanima, 10 (8,5 %) pa ga označuje kot povsem nezanimivega.

Seznanjanje z razlago zakona je za anketirance prav tako zelo relevantno. To področje zanima 63 vprašanih (53,8 %), 17 (14,5 %) pa jih je navedlo, da jih zelo zanima. Manj kot četrtnina vprašanih, torej 26 (22,2 %), pravi, da jih področje ne zanima, 11 (9,4 %) pa, da jih sploh ne zanima.

Tabela 17: Opisna statistika za spremenljivko področja Tax-Fin-Lex
(Lastni vir)

	Iskanje veljavnih zakonov		Pregled sodnih praks		Seznanitev z razlago zakona	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	7	6	10	8,5	11	9,4
Ne zanima me.	22	18,8	35	29,9	26	22,2
Zanima me.	66	56,4	53	45,3	63	53,8
Zelo me zanima.	22	18,8	19	16,2	17	14,5
Total	117	100	117	100	117	100

V tabeli 18 je prikazana druga spremenljivka (uporaba Tax-Fin-Lex) za e-zbirko Tax-Fin-Lex, iz katere je razvidno, da več kot polovica anketirancev, 65 oseb (55,6 %), te zbirke še nikoli ni uporabljala. 34 anketiranih (29,1 %) poroča, da so jo uporabili enkrat oziroma nekajkrat, 13 oseb (11,1 %) jih je zbirko uporabljalo večkrat, le 5 vprašanih (4,3 %) pa jo uporablja redno.

Tabela 18 : Opisna statistika za spremenljivko uporaba Tax-Fin-Lex
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	65	55,6
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	34	29,1
Velikokrat sem iskal.	13	11,1
Redno iščem.	5	4,3
Total	117	100

g) Digitalna knjižnica Slovenije

Iz tabele 19, v kateri je prikazana prva opisna spremenljivka (področja Digitalna knjižnica Slovenije), je razvidno, da uporabnike najbolj zanimajo diplomske naloge. Zanimanje za tovrstne vsebine je izrazilo 60 anketirancev (51,3 %), dodatnih 30 (25,6 %) pa jih je navedlo, da jih diplomske naloge zelo zanimajo. Manjši delež, 24 oseb (20,5 %), je odgovorilo, da jih to področje ne zanima, le 3 (2,6 %) pa, da jih sploh ne zanima.

Za ogled starih fotografij se zanima 62 vprašanih (53 %), 17 oseb (14,5 %) je navedlo, da jih to zelo zanima. Nasprotno, 30 anketirancev (25,6 %) področje ne zanima, 8 (6,8 %) pa jih sploh ne zanima.

Manj zanimanja je bilo izraženega za originalne notne zapise, saj jih zanima 41 vprašanih (35 %), zelo zanimive se zdijo 18 oseb (15,4 %). Več kot tretjina anketiranih, torej 44 oseb (37,6 %), pravi, da jih ne zanimajo, 14 (12 %) pa, da jih sploh ne zanimajo.

Tabela 19: Opisna statistika za spremenljivko področja Digitalna knjižnica
(Lastni vir)

	Stare fotografije		Originalni notni zapisi		Diplomske naloge	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	8	6,8	14	12	3	2,6
Ne zanima me.	30	25,6	44	37,6	24	20,5
Zanima me.	62	53	41	35	60	51,3
Zelo me zanima.	17	14,5	18	15,4	30	25,6
Total	117	100	117	100	117	100

Statistika druge spremenljivke (uporaba Digitalna knjižnica) za e-zbirko Digitalna knjižnica Slovenije v tabeli 19 kaže, da je največ vprašanih, 51 oseb (43,6 %), zbirko uporabilo enkrat oziroma nekajkrat. 29 anketirancev (24,8 %) poroča o večkratni uporabi, 6 oseb (5,1 %) pa jo uporablja redno. 31 anketirancev (26,5 %) e-zbirke Digitalne knjižnice še nikoli ni uporabljalo.

Tabela 20: Opisna statistika za spremenljivko uporaba Digitalna knjižnica
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	31	26,5
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	51	43,6
Redno iščem.	6	5,1
Velikokrat sem iskal.	29	24,8
Total	117	100

h) Dobre knjige

Opisna statistika za prvo spremenljivko (področja Dobre knjige) za e-zbirko Dobre knjige je razvidna iz tabele 21. Med ponujenimi vsebinami je največ zanimanja pritegnilo prebiranje povzetkov knjig. To področje zanima 61 anketirancev (52,1 %), dodatnih 19 oseb (16,2 %) pa je navedlo, da jih zelo zanima. Manjši delež, 31 vprašanih (26,5 %), pravi, da jih ne zanima, le 6 (5,1 %) pa, da jih sploh ne zanima.

Pregled komentarjev bralcev zanima nekoliko manj anketirancev. Zanimanje je izrazilo 47 oseb (40,2 %), zelo zanimivo se to zdi 12 anketirancem (10,3 %). Več kot tretjina (51 oseb oz. 43,6 %) pravi, da jih to področje ne zanima, 7 (6 %) pa jih sploh ne zanima.

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

Iskanje nagrajenih knjig zanima 53 vprašanih (45,3 %), zelo zanimivo se zdi 17 oseb (14,5 %). Nasprotno, 39 anketirancev (33,3 %) je navedlo, da jih to področje ne zanima, 8 oseb (6,8 %) pa jih sploh ne zanima.

Tabela 21: Opisna statistika za spremenljivko področja Dobre knjige
(Lastni vir)

	Prebiranje povzetkov knjig		Pregled komentarjev bralcev		Iskanje nagrajenih knjig	
	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek	Število enot	Odstotek
Sploh me ne zanima.	6	5,1	7	6	8	6,8
Ne zanima me.	31	26,5	51	43,6	39	33,3
Zanima me.	61	52,1	47	40,2	53	45,3
Zelo me zanima.	19	16,2	12	10,3	17	14,5
Total	117	100	117	100	117	100

V tabeli 23 je prikazana opisna statistika druge spremenljivke (uporaba Dobre knjige) za e-zbirko Dobre knjige. Največji delež anketiranih, 57 oseb (48,7 %), te zbirke še nikoli ni uporabljal. 35 vprašanih (29,9 %) jo je uporabilo enkrat oz. nekajkrat, 19 (16,2 %) jih poroča o večkratni uporabi, le 6 oseb (5,1 %) pa zbirko uporablja redno.

Tabela 22: Opisna statistika za spremenljivko uporaba Dobre knjige
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Nikoli še nisem iskal.	57	48,7
Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.	35	29,9
Velikokrat sem iskal.	19	16,2
Redno iščem.	6	5,1
Total	117	100

4.4 Zbirna statistika

Tabela 23 prikazuje združeno opisno statistiko zanimanja za posamezna področja vseh obravnavanih e-zbirk. Iz podatkov je razvidno, da največ zanimanja med anketiranci vzbujajo vsebine, ki so neposredno uporabne bodisi v izobraževalnem bodisi v pravnem kontekstu. Tako je na primer področje dostopa do bilanc podjetja v

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

okviru zbirke eBonitete zanimalo 51 anketirancev (43,6 %), zelo pa 27 (23,1 %). Podobno visok delež zanimanja zasledimo tudi pri pripravi strokovnega članka v zbirki EBSCOhost, kjer je zanimanje izrazilo 65 vprašanih (55,6 %), zelo pa še dodatnih 32 (27,4 %). Pri pripravi seznama literature, prav tako v zbirki EBSCOhost, je zanimanje izrazilo 63 vprašanih (53,8 %), zelo pa 30 (25,6 %). Najvišjo skupno raven zanimanja beležimo pri pomenu besed (portal Fran), kjer se je za to področje zanimalo 72 oseb (61,5 %), zelo pa še 25 (21,4 %), skupaj torej kar 97 anketirancev (82,9 %).

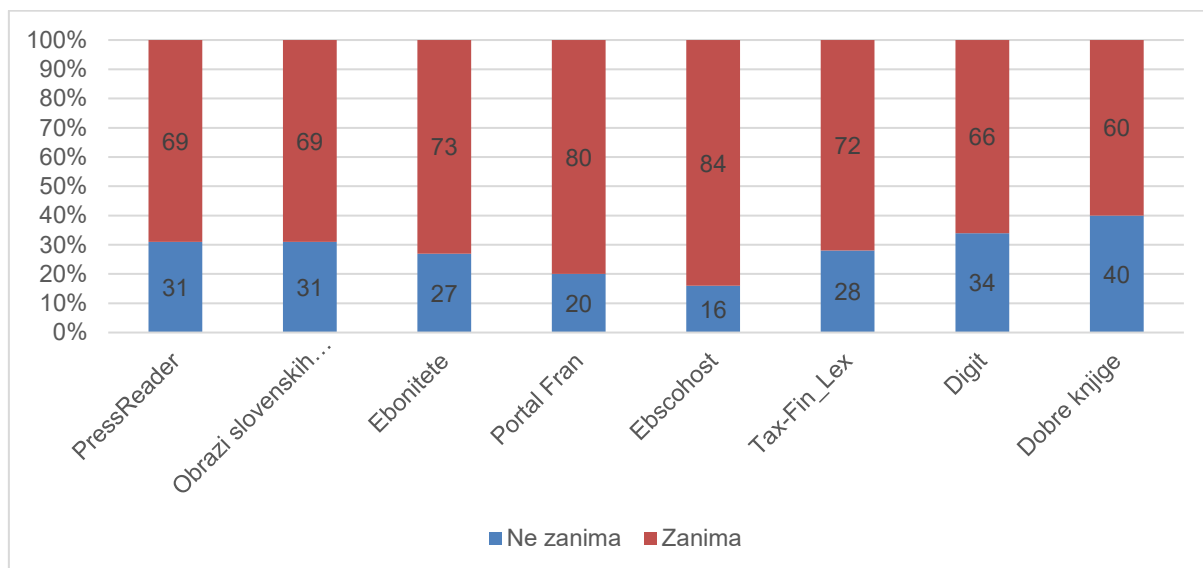
Po drugi strani nekatera področja izkazujejo znatno nižjo stopnjo zanimanja. Za originalne notne zapise v okviru Digitalne knjižnice se ni zanimalo 44 oseb (37,6 %), sploh pa ne še dodatnih 14 (12 %), kar pomeni, da je skoraj polovica vprašanih (49,6 %) izrazila nezanimanje. Nizka stopnja zanimanja se kaže tudi pri pregledu komentarjev bralcev v zbirki Dobre knjige, kjer se zanje ne zanima 51 oseb (43,6 %), sploh pa ne še 7 (6 %).

Splošni trendi kažejo, da so zbirke, ki vključujejo pravne vire, akademska gradiva ali orodja za raziskovalno delo, med anketiranci najbolj priljubljene. Na primer, zanimanje za iskanje veljavnih zakonov je izrazilo 66 vprašanih (56,4 %), zelo pa še 22 (18,8 %), medtem ko se je za zgodovinske informacije iz zbirke Obrazi slovenskih pokrajin zanimalo 74 vprašanih (63,2 %), zelo pa še 19 (16,2 %). To nakazuje, da uporabniki največjo vrednost pripisujejo vsebinam, ki jih lahko konkretno uporabijo v študijskem ali strokovnem okolju.

Tabela 23: Opisna statistika za spremenljivko področja e-zbirk
(Lastni vir)

Zbirka	Področje		Sploh me ne zanima	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanima	Total
PressReader	Branje slovenskih časopisov	Število enot	12	26	62	17	117
		Odstotek	10,3	22,2	53	14,5	100
	Branje tujih	Število enot	15	36	49	17	117
		Odstotek	12,8	30,8	41,9	14,5	100
	Za branje revij o	Število enot	6	18	63	30	117
		Odstotek	5,1	15,4	53,8	25,6	100
Obrazi slovenskih pokrajin	Zgodovinske	Število enot	3	21	74	19	117
		Odstotek	2,6	17,9	63,2	16,2	100
	Informacije o	Število enot	4	38	63	12	117
		Odstotek	3,4	32,5	53,8	10,3	100
	Življenjepise	Število enot	7	39	56	15	117
		Odstotek	6	33,3	47,9	12,8	100
eBonitete	Bonitetna ocena	Število enot	6	24	60	27	117
		Odstotek	5,1	20,5	51,3	23,1	100
	Morebitno blokado	Število enot	7	23	56	31	117
		Odstotek	6	19,7	47,9	26,5	100
	Dostop do bilanc	Število enot	9	30	51	27	117
		Odstotek	7,7	25,6	43,6	23,1	100
portal Fran	Sopomenke izbrane	Število enot	5	23	67	22	117
		Odstotek	4,3	19,7	57,3	18,8	100
	Povezava do	Število enot	4	22	63	28	117
		Odstotek	3,4	18,8	53,8	23,9	100
	Pomen izbrane	Število enot	3	17	72	25	117
		Odstotek	2,6	14,5	61,5	21,4	100
EBSCOhost	Viri za pripravo	Število enot	2	15	69	31	117
		Odstotek	1,7	12,8	59	26,5	100
	Viri za pripravo	Število enot	2	18	65	32	117
		Odstotek	1,7	15,4	55,6	27,4	100
	Priprava seznama	Število enot	2	22	63	30	117
		Odstotek	1,7	18,8	53,8	25,6	100
Tax-Fin-Lex	Iskanje veljavnih	Število enot	7	22	66	22	117
		Odstotek	6	18,8	56,4	18,8	100
	Pregled sodnih	Število enot	10	35	53	19	117
		Odstotek	8,5	29,9	45,3	16,2	100
	Seznaniitev z razlago	Število enot	11	26	63	17	117
		Odstotek	9,4	22,2	53,8	14,5	100
Digitalna knjižnica Slovenije	Stare fotografije	Število enot	8	30	62	17	117
		Odstotek	6,8	25,6	53	14,5	100
	Originalni notni	Število enot	14	44	41	18	117
		Odstotek	12	37,6	35	15,4	100
	Diplomske naloge	Število enot	3	24	60	30	117
		Odstotek	2,6	20,5	51,3	25,6	100
Dobre knjige	Prebiranje povzetkov	Število enot	6	31	61	19	117
		Odstotek	5,1	26,5	52,1	16,2	100
	Pregled komentarj	Število enot	7	51	47	12	117
		Odstotek	6	43,6	40,2	10,3	100
	Iskanje nagrajenih	Število enot	8	39	53	17	117
		Odstotek	6,8	33,3	45,3	14,5	100

Za bolj nazorni prikaz smo podatke združili v dve skupini: »ne zanima me« in »zanima« ter izračunali povprečja za vsak posamezni e-vir. Podatki so grafično prikazani na sliki 7.



Slika 7: Zanimanje za posamezni e-vir
(Lastni vir)

Tabela 24 prikazuje združene podatke o dejanski uporabi vseh obravnavanih e-zbir. Ugotavljamo, da so zbirke, kot so PressReader, Obrazi slovenskih pokrajin, portal Fran, Digitalna knjižnica Slovenije in Dobre knjige, še vedno razmeroma neuporabljene pri več kot polovici vprašanih. Najvišji delež oseb, ki določene zbirke še nikoli niso uporabljale, beležimo pri zbirki Obrazi slovenskih pokrajin, kjer je takšnih kar 74 anketirancev (63,2 %), sledi PressReader s 63 osebami (53,8 %) in Dobre knjige s 57 osebami (48,7 %). Podobno velja za portal Fran (36 oseb oz. 30,8 %) ter EBSCOhost (55 oseb oz. 47,0 %).

Med bolj uporabljenimi zbirkami izstopajo eBonitete, kjer je večkrat ali redno zbirko uporabljalo 42 oseb (30 večkrat – 25,6 %, 12 redno – 10,3 %), ter Digitalna knjižnica Slovenije, kjer jo je 29 vprašanih (24,8 %) uporabljalo večkrat, 6 (5,1 %) pa redno. Največ rednih uporabnikov zasledimo prav pri Digitalni knjižnici Slovenije (24,8 %), sledijo eBonitete (10,3 %) in Tax-Fin-Lex (4,3 %).

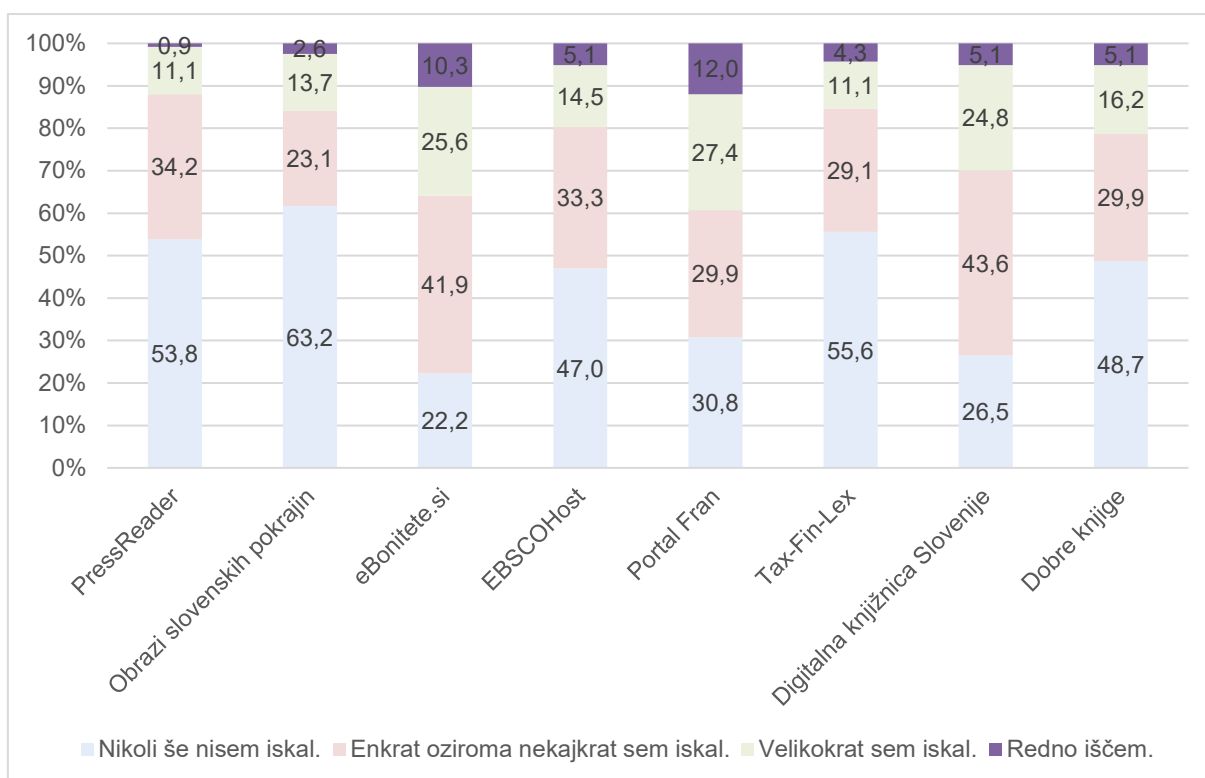
Zelo majhen delež anketirancev redno uporablja zbirke kot so PressReader (1 oseba, 0,9 %), Obrazi slovenskih pokrajin (3 osebe, 2,6 %) in portal Fran (5 oseb, 4,3 %), kar lahko kaže na potrebo po dodatni promociji teh virov ali izboljšanju dostopnosti.

Na splošno rezultati kažejo, da čeprav uporabniki izražajo zanimanje za številna področja, je realna uporaba precej nižja, pri čemer več kot četrtnina vseh anketirancev posamezne zbirke nikoli ni uporabila.

Tabela 24: Opisna statistika za spremenljivko uporaba e-zbirk
(Lastni vir)

		Nikoli še nisem iskal	Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal	Velikokrat sem iskal	Redno iščem	Total
PressReader	Število enot	63	40	13	1	117
	Odstotek	53,8	34,2	11,1	0,9	100
Obrazi slovenskih pokrajin	Število enot	74	27	13	3	117
	Odstotek	63,2	23,1	11,1	2,6	100
eBonitete	Število enot	26	49	30	12	117
	Odstotek	22,2	41,9	25,6	10,3	100
portal Fran	Število enot	36	35	32	14	117
	Odstotek	30,8	29,9	27,4	12	100
EBSCOhost	Število enot	55	39	17	6	117
	Odstotek	47	33,3	14,5	5,1	100
Tax-Fin-Lex	Število enot	65	34	13	5	117
	Odstotek	55,6	29,1	11,1	4,3	100
Digitalna knjižnica Slovenije	Število enot	31	51	6	29	117
	Odstotek	26,5	43,6	5,1	24,8	100
Dobre knjige	Število enot	57	35	19	6	117
	Odstotek	48,7	29,9	16,2	5,1	100

Grafični prikaz za posamezni e-vir prikazuje spodnji stolpni graf.



Slika 8: Stolpna struktura pogosti iskanja po posameznih virih
(Lastni vir)

4.5 Uporaba e-zbirk v prihodnosti

Iz tabele 25, v kateri je prikazana stopnja verjetnosti uporabe e-zbirk s strani anketiranih v prihodnosti, je razvidno, da večina vprašanih izkazuje pozitiven odnos do njihove prihodnje uporabe. Kar 62 oseb (53 %) je odgovorilo, da bo e-zbirke verjetno uporabljalo, še dodatnih 39 (33,3 %) pa jih bo zagotovo uporabljalo. Skupno torej kar 101 anketiranec (86,3 %) predvideva, da bo e-zbirke uporabljal tudi v prihodnje. Le manjšina anketiranih je izrazila dvom: 12 oseb (10,3 %) meni, da jih verjetno ne bo uporabljalo, medtem ko so 4 anketiranci (3,4 %) podali odgovor, da jih zagotovo ne bodo uporabljali.

Tabela 25: Opisna statistika za spremenljivko uporaba e-zbirk v prihodnosti
(Lastni vir)

	Število enot	Odstotek
Zagotovo je ne bom.	4	3,4
Verjetno je ne bom.	12	10,3
Verjetno jo bom.	62	53
Zagotovo jo bom.	39	33,3
Total	117	100

Anketirani so izrazili različne želje glede oblike pomoči za lažjo uporabo e-zbirk. Največ vprašanih, 78 oseb (66,7 %), bi si želelo navodila za uporabo v obliki videoposnetka. Sledi pisna oblika navodil, ki bi ustrezala 62 anketirancem (53 %). Manj pogosto izbrane, a še vedno relevantne oblike pomoči vključujejo usposabljanje na daljavo, ki bi ga izbralo 36 oseb (30,8 %), ter usposabljanje v Osrednji knjižnici Celje, za katerega bi se odločilo 15 oseb (12,8 %). Individualno pomoč bi raje imelo 19 vprašanih (16,2 %) po telefonu, in 17 oseb (14,5 %) preko videopovezave. Opisna statistika je razvodna v tabeli 26.

Tabela 26: Opisna statistika za spremenljivko oblika pomoči pri uporabi e-zbirk
(Lastni vir)

Navodila za uporabo v pisni obliki.	Navodila za uporabo v obliki videoposnetka.	Usposabljanje na daljavo.	Usposabljanje v Osrednji knjižnici Celje.	Individualna pomoč (po telefonu).	Individualna pomoč (preko videopovezave).
62	78	36	15	19	17

Anketirane smo povprašali ali bi želeli uporabljati kakšno drugo obliko pomoči, ki jih pri prejšnji spremenljivki nismo zajeli med možnosti. Tri (3) osebe (2,7 %), so izrazile željo po drugih oblikah pomoči, vendar niso konkretno navedle nobene druge oblike pomoči. Tri (3) osebe (2,7 %) pa so navedle druge oblike, ki so:

- Chatbot (1)
- Mogoče kakšni plakati, letaki (1)

- Pomoč stalnega pomočnika, kot je umetna inteligenca, recimo zavod za zaposlovanje (1)

5 KOMPETENČNI MODEL BIBLIOTEKARJA – IZVAJALCA IZOBRAŽEVANJ

5.1 Izhodišča

Za uspešno usposabljanje morajo udeleženci vedeti, katera informacije lahko najdejo v kateri zbirki, kar pomeni, da morajo razumeti, kaj zbirka obsega. Poleg tega je treba usposabljanje prilagoditi tako, da bo udeležencem razumljivo in dostopno. Pri tem so nam lahko v pomoč nekateri rezultati predhodne raziskave (poglavje 4).

Raziskava, ki je bila opravljena v okviru projekta, je pokazala, tri ključne ugotovitve, ki jih navajamo v nadaljevanju.

1. Osrednja knjižnica Celje je med 25 % splošnih knjižnic, ki svojim članom ponujajo dostop do največ e-zbirk (oz 24 % jih ponuja več zbirk, 76 % jih ponuja manj zbirk)
2. Interes med potencialnimi uporabniki za uporabo e-zbirk obstaja, vendar uporaba je še vedno na prenizki ravni (trend uporabe e-zbirk se zadnjih 13 let povečuje, vendar je ta rast počasna, tako na ravni Slovenije kot tudi v Celju), za kar bi lahko bili naslednji vzroki:
 - a) spletna stran nepoznavalca baz lahko zmede (to pomeni, da obiskovalec spletne strani knjižnice ne najde dostopa do e-zbirke in je zato ne uporabi) - predlog: razmisliti o enostavnosti dostopa do posameznih e-zbirk → spletna stran Osrednje knjižnice Celje se bo prenovila;
 - b) neredni uporabnik baz nima pregleda nad vsebino informacij v pos. zbirki (torej ne ve, v kateri zbirki se najdejo katere informacije) - pripravili smo preglednico – pomočnika, ki nas tematsko vodi pri izbiri ustrezne e-zbirke → oblikovano v okviru projekta;
3. uporabniki bi si želeli pomoči pri uporabi e-zbirk - najbolj v obliki videoposnetka in navodil v pisni obliki:
 - a) videoposnetki že obstajajo - potrebno je uporabnike seznaniti s tem dejstvom, narediti videoposnetke bolj vidne, lažje dostopne
 - b) navodila v pisni obliki - pripravili smo zgibanke za vsako e-zbirko

- c) usposabljanje za uporabo teh zbirk je bilo že izvedeno na FKPV in bo ponovljeno v začetku naslednjega študijskega leta
- d) dogovorjeno je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami z namenom, da se za njih relevantne e-zbirke predstavijo učiteljem, ki bodo potem lahko k uporabi spodbujali učence

5.2 Izobraževalno gradivo za uporabo elektronskih podatkovnih zbirk

Preglednost spletne strani se bo izboljšala z njeno prenovo v tednih po zaključku projekta.

Za usmerjanje po bazah v smislu katere vsebine se lahko najdejo v kateri bazi so študenti zasnovali preglednico - pomočnika, ki nas tematsko vodi pri izbiri ustrezne e-zbirke.

Tabela 27: Pomočnik pri izbiri e-zbirk

(Lastni vir)

Kaj me zanima?	V kateri e-zbirki iščem?
digitalizirane knjige	dLib
digitalizirani časopisi in revije	dLib
topografski zemljevidi	dLib
fotografske podobe in upodobitve	dLib
rokopisi	dLib
založniki in tiskarji na slovenskem	dLib
razglednice	dLib
znanstveni članki	dLib
doktorska dela slovenskih univerz	dLib
življenjepisi in dela književnikov	dLib
zapisi o izseljencih in zamejcih	dLib
zapisi o zgodovini slovenskih krajev in pokrajin	dLib
publikacije Zavoda RS za šolstvo	dLib
šolska poročila iz preteklosti	dLib
življenjepisi in skladbe znanih skladateljev	dLib
zapisi o umetniških delih, tudi zgradbah	dLib
zapisi o znanih osebnostih	dLib
notni zapisi	dLib
Kaj me zanima?	V kateri e-zbirki iščem?
časopis Dnevnik (tekoče izdaje)	Pressreader
časopis Nedeljski dnevnik (tekoče izdaje)	Pressreader
tuji časopisi in revije (tekoče izdaje)	Pressreader

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

časopis Večer	https://tisk-vecer-com.eviri.ook.sik.si/
Strokovne in znanstvene (recenzirane) publikacije	EBSCOhost
Strokovni in znanstveni (recenzirani) članki, raziskave	EBSCOhost
Povzetek vsebine knjige	dobreknjige.si
Iskanje ustrezne knjige po njenih značilnostih	dobreknjige.si
Iskanje nagrajenih knjig	dobreknjige.si
življenjepisi znanih osebnosti (pisatelji, pesniki, literarni ter umetnostni zgodovinarji in kritiki, novinarji, slikarji, glasbeniki, arhitekti, igralci, duhovniki, znanstveniki, raziskovalci, profesorji, učitelji, gospodarstveniki, politiki, športniki)	Obrazi slovenskih pokrajin
dela in dosežki znanih osebnosti (pisatelji, pesniki, literarni ter umetnostni zgodovinarji in kritiki, novinarji, slikarji, glasbeniki, arhitekti, igralci, duhovniki, znanstveniki, raziskovalci, profesorji, učitelji, gospodarstveniki, politiki, športniki)	Obrazi slovenskih pokrajin
Kaj me zanima?	V kateri e-zbirki iščem?
posodobljeni podatki o podjetjih	eBonitete.si
iskanje podjetij po dejavnosti, regiji, prihodkih, blokadah	eBonitete.si
bonitetna ocena podjetja	eBonitete.si
analiza plačilnih navad podjetij	eBonitete.si
bloкаде podjetij	eBonitete.si
likvidnost in dolžniška obremenjenost podjetij	eBonitete.si
računovodski izkazi podjetij	eBonitete.si
pregled zgodovine poravnavanja obveznosti podjetja	eBonitete.si
certifikat finančne zanesljivosti podjetja	eBonitete.si
dnevna obvestila o ključnih poslovnih spremembah izbranih podjetij	eBonitete.si
slovenska in evropska zakonodaja	Tax-Fin-Lex
sodne prakse vseh sodišč	Tax-Fin-Lex
strokovna literatura (pravno in poslovno področje)	Tax-Fin-Lex
zakonodajne spremembe	Tax-Fin-Lex
komentarji zakonov	Tax-Fin-Lex
napredno iskanje po zakonodaji	Tax-Fin-Lex
analiza sodnih odločb	Tax-Fin-Lex
podpora pri pripravi pravnih dokumentov	Tax-Fin-Lex

Izobraževalno gradivo na temo uporabe elektronskih podatkovnih zbirk, s cilji pridobivanja znanja za samostojno uporabo knjižnice, je pripravljeno v poglavju 3 tega elaborata. Poleg tega so kot projektni rezultat (priloga – ločeni dokumenti) pripravljene tudi zgibanke za vsako e-zbirko posebej. Videoposnetki so že objavljeni na spletni strani, vendar jih bodo ob prenovi spletne strani bolj razumljivo označili, da bodo obiskovalci spletne strani razumeli, da gre za navodila za delo z določeno e-zbirko.

Vzorčni izobraževalni program za dvig kompetenc na področju informacijske pismenosti:

1. Predstavitev vsebine posamezne e-zbirke – gradivo iz poglavja 3 tega elaborata
2. Izbira ustrezne e-zbirke – uporaba pomočnika
3. Predstavitev orodij za pomoč pri uporabi (zgibanke, videoposnetki)
4. Prikaz iskanja informacij (prikaz primerov iskanja)
5. Delavnica za udeležence z diskusijo (udeleženci samostojno iščejo informacije)

5.3 Poskusna izvedba predlaganega programa

Predlagani program je bil izveden v spletni obliki. Pri izvedbi so bili študenti prisotni na daljavo, mentorice pa so ga vodile z enote FKPV, kjer se jim je pridružila še knjižničarka FKPV Petra Venek Zagoričnik. Na povezavi so se pridružili nekateri zaposleni obeh projektnih partneric, pa tudi zunanji predavatelji ter študenti.

Izvedba je trajala 4 šolske ure. Ob zaključku so slušatelji znali uporabiti pomočnika tako, da so se samostojno orientirali, v kateri e-zbirki lahko najdejo želeno informacijo. Znotraj samih zbirk so se naučili osnovnega iskanja.

6 PROJEKTNI REZULTATI IN DISEMINACIJA

6.1 Rezultati, javne objave in javne predstavitve

S projektnimi rezultati smo presegli prvotno predvidene rezultate.

1. rezultat: Izobraževalno gradivo na temo uporabe elektronskih podatkovnih zbirk (Poglavje 3 tega elaborata)
2. rezultat: raziskava je bila prvotno predvidena le kot raziskava poznavanja in uporabe e-zbirk, ki jih Osrednja knjižnica Celje ponuja svojim članom preko svoje spletne strani, a je bila razširjena na 3 vsebinske sklope in sicer:
 - analiza obiska spletnega mesta Osrednje knjižnice Celje in vseh ostalih splošnih knjižnic v Sloveniji: obisk spletnih knjižnic se dolgoročno povečuje, vendar je v Sloveniji ta rast nekoliko izrazitejša kot v Celjski regiji;
 - analiza ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk po posameznih knjižnicah v RS: pregledali smo spletne strani vseh 58 splošnih knjižnic v Republiki Sloveniji in ugotavljali, katere elektronske podatkovne zbirke ponujajo posamezne knjižnice: Osrednja knjižnica Celje je med 25 % knjižnic, ki ponujajo največ e-zbirk;
 - raziskava stališč potencialnih uporabnikov o uporabi in iskanju informacij v e-zbirkah (raziskava je bila izvedena v obliki spletnega anketiranja, kjer smo potencialne uporabnike (n=117) spraševali o pogostosti in koristnosti uporabe e-virov): interes za uporabo obstaja, vendar uporaba še ni na zadovoljivi ravni (podrobnejši rezultati so v 4. poglavju tega elaborata – na njihovi osnovi je pripravljen pomočnik in program).
3. Pomočnik pri izbiri e-zbirk (Tabela 27)
4. Program informacijskega opismenjevanja s pilotno izvedbo (poglavji 5.2 in 5.3)
5. Javno objavljen elaborat
6. Javna predstavitev projekta (na OKC in na FKPV)
7. Okrogla miza E-zbirke: odličen pripomoček ali strah pred neznanim?
8. Promocijske aktivnosti (poglavje 6.2)

6.2 Promocijski dogodki

Promocijski dogodki so se izvajali že pred začetkom izvedbe projekta (večinoma v smislu najave projekta), med samo izvedbo in se bodo nadaljevali tudi po zaključku. Uporabljali so se različni komunikacijski kanali: spletna stran FKPV in Osrednje knjižnice Celje, FB stran obeh partnerjev, informacije za medije (posledično objave v časopisu in radiu), javni dogodki (predstavite projekta in tematska okrogla miza).

V nadaljevanju so navedeni vsi promocijski dogodki.

1. Objava projektnih aktivnosti **na spletni strani FKPV**

- informacija o pridobitvi projekta
- najava začetka izvajanja projekta
- vabilo študentom k sodelovanju
- seznanjanje javnosti z aktivnostmi in napredkom na projektu
- vabilo na (prvo) online informacijsko opismenjevanje v spletni obliki
- najava javne predstavitve z vabilom k udeležbi
- najava okrogle mize z vabilom k udeležbi

2. Objava projektnih aktivnosti na **spletni strani partnerske organizacije** (Osrednje knjižnice Celje)

- informacija o pridobitvi projekta
- najava javne predstavitve z vabilom k udeležbi
- najava okrogle mize z vabilom k udeležbi

3. Objave na **FB strani FKPV**:

- informacija o pridobitvi projekta – poslana informacija za javnost, objave
- najava javne predstavitve in okrogle mize z vabilom k udeležbi – poslana informacija za javnost, objave

4. Obveščanje zainteresirane javnosti preko **obvestil medijem**:

- informacija o pridobitvi projekta – poslana informacija za javnost, objave
- najava javne predstavitve in okrogle mize z vabilom k udeležbi – poslana informacija za javnost, objave

5. Izvedba dogodkov:

- online informacijsko opismenjevanje v spletni obliki
- javna predstavitev projekta v **partnerski organizaciji** (Osrednja knjižnica Celje)
- javna predstavitev projekta na FKPV (hibridno)
- **okrogla miza** na FKPV (E-zbirke: odličen pripomoček ali strah pred neznanim?), ki so jo udeleženci lahko spremljali na sedežu FKPV ali online

6. Izdelava **zgibank** za vsako e-zbirko – zgibanke deležniki dobijo v knjižnici (na izposoji) ali pa do njih (javno) dostopajo online, razdeljujejo se tudi ob usposabljanjih za e-zbirke.

7. **Javna objava elaborata** na spletni strani FKPV in partnerske organizacije

6.3 Prenosi znanj

6.3.1 *Prenos znanja pedagoškega mentorja v delovnem okolju*

Cilj prenosa znanj s fakultete na organizacijo je bil opolnomočiti predstavnike Osrednje knjižnice Celje z znanji s področja zadovoljstva odjemalcev in izvedbe enostavne raziskave med odjemalci vključno z analizo ter interpretacijo rezultatov. V ta namen sta bila izvedena dva prenosa znanj in sicer:

- predavanje o zadovoljstvu odjemalcev s poudarkom na dejavnikih zadovoljstva ter njihovem raziskovanju, kar je izvedla Petra Vovk Škerl, in
- predavanje z delavnico o vzorčenju in enostavnih statističnih metodah ter njihova realizacija v programu Excell, kar je izvedla Tatjana Dolinšek.

Prenos je bil izveden v prostorih Osrednje knjižnice Celje. Poleg strokovne sodelavke Lee Očko je bilo prisotnih še 7 njenih sodelavk in sodelavcev.

Prvi del prenosa (2 uri, Petra Vovk Škerl) je bil izveden v obliki predavanj s prosojnicami (v prilogi). Udeležencem so bili poleg osnov o zadovoljstvu odjemalcev in dejavnikov zadovoljstva na primeru knjižnice predstavljeni tudi primeri (ne)ustrezno

oblikovanih vprašanj za primer priprave ankete o zadovoljstvu članov knjižnice. Preizkusili so se v samostojnem oblikovanju anketnih vprašanj s poudarkom na povezavi vprašanj in obdelave podatkov oz. pomena rezultatov.

Drugi del prenosa (6 ur, Tatjana Dolinšek) je bil v prvi polovici namenjen predavanju s primeri iz poslovne prakse, v drugem delu pa delavnici. Na predavanju so se udeleženci opolnomočili z osnovnimi statističnimi pojmi, vzorčenjem, izbranimi statističnimi metodami in testi ter prikazom uporabe Excella za potrebe statistične obdelave. V drugi polovici so udeleženci prejeli baze podatkov in ob podpori pedagoške mentorice izvedli enostavno statistično obdelavo z interpretacijo rezultatov.

Udeleženci so prejeli gradivo, vzorčne baze podatkov ter prosojnice. Prenos se je zaključil z debato o priložnostih raziskovanja zadovoljstva članov knjižnice z e-zbirkami v prihodnosti (na primer čez 3 leta, ko bi bilo smiselno preveriti rezultate sedanjih ukrepov na tem področju – ukrepov, ki so oz. bodo sprejeti na osnovi izsledkov tega projekta v aktivnosti 1).

Vsebina predavanja o zadovoljstvu je obsegala:

- opredelitev zadovoljstva odjemalcev
- opredelitev odjemalcev v knjižnici
- dejavniki zadovoljstva deležnikov splošnih knjižnic
- povezanost dejavnikov zadovoljstva in zvestobe (v primeru knjižnice pogostosti uporabe izbrane storitve)
- raziskovanje zadovoljstva
- oblikovanje vprašanj za anketni vprašalnik.

Vsebina predavanj o metodologiji raziskovanja je obsegala:

- osnovni statistični pojmi: populacija, vzorec, statistične enote in spremenljivke, opisna statistika, frekvenčna porazdelitev, srednje vrednosti
- vzorčenje,
- izbrane statistične metode in testi: univariatne in bivariatne metode.

Predavanje o uporabi Excell je obsegalo:

- nastavitev statističnih funkcij
- analiza: vnos podatkov, argumenti funkcije, rezultati
- razlaga rezultatov.

Na delavnici so udeleženci prejeli baze podatkov in jih ob pomoči pedagoške mentorice analizirali tako, da so ustrezno nastavili statistične funkcije, izvedli analizo ter rezultate ustrezno interpretirali.

Po zaključenem prenosu znanj so udeleženci sposobni (ob sledenju navodilom v gradivu) samostojno zasnovati in izvesti enostavno raziskavo zadovoljstva članov in drugih deležnikov knjižnice. Na ta način bodo lahko čez določen čas preverili ustreznost ukrepov, ki so se oziroma se bodo sprejeli na osnovi izsledkov tega projekta.

6.3.2 Prenos znanja partnerja iz delovnega okolja na fakulteto

Aktivnost Prenos znanja na fakulteto na temo podatkovnih zbirk je bila izvedena hibridno (Zoom), pri čemer sta se pedagoški mentorici aktivnosti udeležili v prostorih Osrednje knjižnice Celje, preko videokonference pa so se pridružili še trije predavatelji FKPV. Aktivnost je potekala v obliki interaktivne delavnice, ki je vključevala tako teoretičen del kot tudi praktično uporabo konkretnih podatkovnih zbirk.

Cilj aktivnosti je bil pedagoškima mentoricama zagotoviti poglobljeno razumevanje uporabe različnih podatkovnih zbirk, predvsem tistih, ki so relevantne za študente na visokošolskem zavodu. Poudarek je bil na bazah **Ebscohost**, **Tax-Fin-Lex** in **eBonitete**, ki prinašajo največ informacij in možnosti za uporabo študentom in predavateljem. Ebscohost je namenjen za iskanje znanstvenih člankov, raziskav in drugih akademskih vsebin. Tax-Fin-Lex za pravno in finančno področje, eBonitete pa za iskanje podrobnejših informacij o poslovanju podjetij. Mentorici sta bili seznanjeni s konkretnimi iskalnimi strategijami ter napotki za učinkovito iskanje informacij, primeren za pedagoški proces.

Uporabljeni pristopi:

Teoretična predstavitev: Partner iz delovnega okolja je na začetku izvedel kratko predstavitev osnovnih pojmov glede podatkovnih zbirk, njihovih prednosti in uporabnosti v pedagoškem okolju.

Poudarek je bil na razumevanju, kako podatkovne zbirke prispevajo k izboljšanju kakovosti študijskega procesa in kako študentom omogočajo dostop do verodostojnih, strokovnih virov.

Praktična uporaba in iskalne strategije: Mentorica je partner pokazal konkretne primere uporabe podatkovnih baz. Predstavitev je vključevala prikaz naprednih iskalnih funkcij, filtriranje rezultatov iskanja in možne primere uporabe za študente in predavatelje.

Interaktivni pristop: Mentorici sta aktivno sodelovali pri praktičnem delu in samostojno izvajali iskanje po bazi. Partner je mentorici pomagal pri uporabi različnih filtrov, iskalnih poizvedbah in iskalnih strategijah, ki jih bodo lahko uporabile pri svojem delu.

Kot partner iz delovnega okolja je Osrednja knjižnica Celje prevzela ključno vlogo pri izvedbi te aktivnosti:

Priprava gradiva: Partner je pripravil vso potrebno gradivo (zloženke, predstavitev PowerPoint, konkretne primere za uporabo (priloge 1, 5 in 6).

Izvedba aktivnosti: Partner je izvedel predstavitev, prikazal praktične primere uporabe virov ter mentorici predstavil vse potrebne informacije za vključevanje podatkovnih zbirk v učni proces.

Prilagajanje vsebine: Na podlagi specifičnih vprašanj in potreb mentorice je partner prilagodil vsebino predstavitve in se osredotočil na tiste funkcionalnosti, ki so mentorici najbolj koristile pri njihovem pedagoškem delu.

V okviru aktivnosti prenosa znanja je Osrednja knjižnica Celje kot partner iz delovnega okolja izvedla hibridno delavnico na temo uporabe podatkovnih zbirk, namenjeno pedagoškima mentorici FKPV. Aktivnost je potekala v prostorih knjižnice in preko Zooma, sodelovali pa so tudi trije visokošolski predavatelji. Namen aktivnosti je bil

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

omogočiti pedagoškima mentoricama razumevanje uporabe podatkovnih zbirk (Ebscohost, Tax-Fin-Lex, eBonitete), pomembnih za študijski proces.

Delavnica je bila vsebinsko razdeljena na teoretični in praktični del ter izvedena interaktivno. Predstavljene so bile ključne funkcionalnosti baz, napredne iskalne strategije in primeri uporabe. Mentorici sta aktivno sodelovali in samostojno preizkusili iskalne pristope, s čimer je bil omogočen prenos praktičnega znanja v pedagoško okolje.

Z vključitvijo več strokovnjakov in prilagoditvijo vsebine konkretnim vprašanjem mentoric je bila omogočena izmenjava izkušenj ter pogledov na izzive sodobnega izobraževalnega in informacijskega okolja. Ugotovitve aktivnosti bodo prispevale k učinkovitejšemu vključevanju podatkovnih virov v učni proces, večji informacijski pismenosti študentov ter posledično k dvigu kakovosti visokošolskega izobraževanja.

7 VIRI IN LITERATURA

1. Fakulteta za komercialne in poslovne vede: dosegljivo na: <https://www.fkpv.si/>
2. Knjižnice.si. Dosegljivo na: (<https://www.knjiznice.si/sistem-splosnih-knjiznic/statistike/>).
3. Očko, L. in Videc, A. (2017) . Poznavanje in uporaba elektronskih informacijskih virov. Celje: Osrednja knjižnica Celje.
4. Osrednja Knjižnica Celje. Dosegljivo na : <https://www.knjiznica-celje.si/index.php>
5. Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018). Republika Slovenija: Nacionalni svet za knjižničarsko dejavnost

8 PRILOGE

Priloga 1: Ocenjevalni obrazec za dostopnost do e-virov po knjižnicah

Priloga 2: Vsebinska izhodišča za oblikovanje anketnega vprašalnika

Priloga 3: Vsebinska izhodišča za oblikovanje anketnega vprašalnika

Priloga 4: Zgibanke (v fizični in e-obliki obliki)

Priloga 1: Ocenjevalni obrazec za dostopnost do e-virov po knjižnicah

ZBIRKE/KNJIŽNICE	TaxFL	Ebonitete	Ebschots	Pressreader	Britanica	Slstroy	Gorenjski glas	Fran	Delo	Baza slov. filmov	Obrazi slov. pokrajini	Kamra	DKS	Dobre knjige	E-knjige	Zvočne knjige	SKUPAJ DOSTOP
Občinska knjižnica Jesenice	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	9
Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	8
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	10
Mestna knjižnica Kranj	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
Knjižnica Franceta Balantičakamnik	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	6
Knjižnica Domžale	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Knjižnica Medvode	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	7
Knjižnica Ivana Tavčarja, Škofja Loka	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8
Knjižnica Cirila Kosmačatolmin	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Mestna knjižnica Idrija	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
Lavričeva knjižnica Ajdovščina	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	11
Knjižnica Logatec	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	5
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	9
Knjižnica Jožeta Udovičacerknica	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	6
Mestna knjižnica Postojna	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	7
Kosovelova knjižnica Sežana	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	10
Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper –	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	11
Mestna knjižnica Izola – Biblioteca civica di Isola	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	10
Mestna knjižnica Piran – Biblioteca civica Pirano	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5
Mestna knjižnica Ljubljana	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	10
Mestna knjižnica Grosuplje	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	8
Knjižnica Litija	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike in obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

ZBIRKE/KNJIŽNICE	TaxFL	Ebonitete	Ebsochots	Pressreader	Britanica	Slstroy	Gorenjski glas	Fran	Delo	Baza slov. filmov	Obrazi slov. pokrajin	Kamra	DKS	Dobre knjige	E-knjige	Zvočne knjige	SKUPAJ DOSTOP
Knjižnica Pavla Golie Trebnje	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	6
Knjižnica Miklova hiša Ribnica	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	8
Knjižnica Kočevje	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	8
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	9
Ljudska knjižnica Metlika	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	8
Knjižnica Črnomelj	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	8
Knjižnica – Kulturni center Lendava	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	8
Splošna knjižnica Ljutomer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	4
Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	7
Občinska knjižnica Gornja Radgona	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Knjižnica Lenart	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	8
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	9
Mariborska knjižnica	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	9
Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	8
Splošna knjižnica Slovenske Konjice	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	7
Knjižnica Rogaška Slatina	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	12
Knjižnica Šmarje pri Jelšah	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	10
Knjižnica Brežice	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	13
Valvasorjeva knjižnica Krško	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	10
Knjižnica Sevnica	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	11
Knjižnica Šentjur	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Knjižnica Laško	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	12
Osrednja knjižnica Celje	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	10
Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	8

ZBIRKE/KNJIŽNICE	TaxFL	Ebonitete	Ebsochots	Pressreader	Britanica	Slstroy	Gorenjski glas	Fran	Delo	Baza slov. filmov	Obrazi slov. pokrajin	Kamra	DKS	Dobre knjige	E-knjige	Zvočne knjige	SKUPAJ DOSTOP
Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	8
Knjižnica Mileta Klopčiča Zagorje ob Savi	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	11
Medobčinska splošna knjižnica Žalec	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	12
Knjižnica Velenje	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	11
Osrednja knjižnica Mozirje	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	10
Knjižnica Radlje ob Dravi	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	7
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Knjižnica Dravograd	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	8
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	10
Skupaj	22	17	50	52	26	14	4	28	24	26	24	38	40	25	40	45	

Priloga 2: Vsebinska izhodišča za oblikovanje anketnega vprašalnika

Vprašanja na temo zbirke Digitalne knjižnice Slovenije:

- Kako bi se vam zdelo, če bi DKS omogočala, da med brskanjem po vsebinah poslušate zgodbe o nastanku teh del?
- Kaj bi naredili, če bi odkrili fotografijo/razglednico, povezano z vašo družino ali krajem v DKS? Kako bi to raziskali in kaj bi vas najbolj zanimalo?
- Predstavljajte si, da bi DKS imela interaktivne 3D modele zgodovinskih spomenikov ali umetniških del. Kako bi se vam to zdelo?
- Če bi DKS omogočala neposredno interakcijo z drugimi uporabniki (npr. forum za izmenjavo vprašanj ali mnenj), bi se tega udeležili?
- Ali bi se vam zdelo uporabno, če bi DKS ponujala funkcionalnost, ki omogoča, da besedilo prepozna v skeniranem dokumentu?
- Ali vam je DKS pomagala razjasniti vaša vprašanja ki ste jih imeli glede zgodovine, kulture ali drugih področij?

Vprašanja na temo zbirke Tax-Fin-Lex

Predstavljajte si, da morate najti veljaven pravni dokument ali zakon. Kje bi ga iskali?

- Poiskal(a) bi informacije na Googlu ali drugih spletnih straneh.
- Pregledal(a) bi objave na spletni strani Uradnega lista RS.
- Uporabil(a) bi pravno-poslovni portal Tax-Fin-Lex
- Ne vem, kje bi iskal(a)

Ali veste, katere vrste vsebin lahko najdete v podatkovni bazi Tax-Fin-Lex?

- Zakone in predpise
- Sodne odločbe
- Strokovne članke
- Komentarje zakonov
- Strokovna izobraževanja
- Ne vem

Predstavljajte si, da ste v podjetju zadolženi za spremljanje pravno-zakonodajnih sprememb na vašem strokovnem področju. Kako bi ugotovili, katere spremembe se obetajo in kdaj bo posamezen pravni akt stopil v veljavo?

- Redno bi spremljal(a) objave na spletni strani Uradnega lista RS.
- Uporabil(a) bi pravno-poslovni portal Tax-Fin-Lex, kjer so na voljo časovnice sprememb zakonodaje in obvestila o novih predpisih.
- Poiskal(a) bi informacije na Googlu ali drugih spletnih straneh.
- Počakal(a) bi, da me na spremembe opozori sodelavec ali pravni strokovnjak.
- Ne vem, kako bi se tega lotil(a).

Vprašanja na temo zbirke EBSCOhost

Predstavljajte si, da iščete strokovni članek o določeni temi. Kako bi se lotili iskanja?

- Poiskal(a) bi informacije na Googlu ali drugih spletnih straneh.
- Obiskal(a) bi knjižnico in pregledal(a) fizične knjige in revije
- Uporabil(a) bi spletno platformo EBSCOhost, ki omogoča dostop do bogatih podatkovnih zbirk
- Ne vem, kje bi iskal(a)

Zakaj bi se vam zdela smiselna uporaba EBSCOhost v primerjavi z drugimi podobnimi bazami ali spletnimi viri?

- Ker ponuja preverjene, strokovne in akademske vire, ki jih drugje težje najdem.
- Ker omogoča napredno iskanje z različnimi filtri, ki pomagajo hitro najti relevantne informacije.
- Ker vključuje funkcije, kot so shranjevanje člankov, generiranje citatov in pretvorba besedila v govor.
- Ne vidim posebne prednosti EBSCOhost v primerjavi z drugimi bazami ali spletnimi iskalniki (npr. Google Scholar).
- Nisem dovolj seznanjen(a) z EBSCOhost, da bi ocenil(a) njegovo uporabnost.

Predstavljajte si, da je nekdo v vaši delovni skupini pozabil pripraviti pregled obstoječe strokovne literature za vaš raziskovalni projekt. Kaj bi predlagali, da bi bila ta naloga opravljena v čim krajšem času?

- Uporabil(a) bi podatkovno bazo EBSCOhost, kjer je na voljo veliko strokovnih in akademskih člankov ter napredni iskalni filtri za hitro iskanje relevantnih virov.
- Poskusil(a) bi najti članke prek Googla ali Google Scholarja in upal(a), da so dostopni brez plačljivih zidov.
- Poiskal(a) bi literaturo v knjižnici in pregledali fizične ali digitalne vire.
- Obrnil(a) bi se na sodelavce ali mentorja, da predlagajo ustrezne vire.
- Ne vem, kako bi se tega lotil(a).

Splošno: Na kakšen način bi se želeli seznaniti z uporabo posamezne podatkovne zbirke?

Vprašanja na temo zbirke Ebonitete

- Predstavljajte si, da morate preveriti finančno stabilnost novega poslovnega partnerja. Kako bi se tega lotili?
- Predstavljajte si, da prejmete opozorilo, da je eno od podjetij, s katerimi sodelujete, v insolvenčnem postopku. Kako bi ravnali?
- Predstavljajte si, da bi eBonitete.si omogočala interaktivno primerjavo finančnih podatkov več podjetij hkrati. Kako bi vam to pomagalo pri poslovnih odločitvah?
- Kako pogosto preverjate bonitetne ocene podjetij, s katerimi poslujete, in katere informacije se vam zdijo pri tem najbolj koristne?
- Ali menite, da bi možnost ocenjevanja zanesljivosti poslovnih partnerjev s strani uporabnikov eBonitete.si pripomogla k večji varnosti v poslovanju?

Vprašanja na temo zbirke Obrazi slovenskih pokrajin:

- Se zanimate za zgodovino mesta, v katerem prebivate oz. vas zanimajo osebe, ki so pomembno zaznamovale vaš kraj ?
- Če bi vas vprašali, katere so najpomembnejše osebnosti vašega domačega kraja (iz preteklosti in sedanjega časa), katere bi bile vaše prve asociacije ?

- Poznate imena oseb, ki sestavljajo imena javnih zavodov v vašem kraju? Primer: Osnovna šola Slavko Šlander, vrtec Tončke Čečeve ali pa vrtec Anice Černejeve v Celju ? Kdo so bili ?
- Ste vedeli, da je nekdanji član AD Kladivar Celje, ki je prihajal iz vasi Buče na Kozjanskem, prvi slovenski nosilec odličja z atletskega evropskega prvenstva, desetkratni balkanski prvak ter nekoč najhitrejši jugoslovan ? (Stanko Lorger)
- Ali mogoče veste, kje bi lahko dostopali do teh podatkov, katalogiziranih, zbranih na enem mestu ?
- Ste že slišali za spletni biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin, ki je v tem oziru obsežnejša zbirka pomembnih osebnosti na Slovenskem kot npr. spletna enciklopedija Wikipedija, natančnejši, saj je voden strokovno s strani strokovnega osebja slovenskih knjižnic ter prav tako brezplačen za uporabo ?
- Imate mogoče kakšne ideje kje bi vam lahko raba omenjenega leksikona olajšala delo oz. vam prišla prav? (Pri. Seminarske naloge na to temo pri otrocih)

Vprašanja na temo zbirne PressReader

1. Ali menite, da je PressReader koristno orodje za dostop do novic in strokovnih vsebin?
 - Da
 - Ne
2. Katere vrste vsebine na PressReaderju najpogosteje berete?
 - Slovenske časopise
 - Tuje časopise
 - Revije o posebnih interesih (npr. znanost, moda, šport)
 - ne uporabljam PressReaderja
3. Kako uporaben se vam zdi PressReader za študente?
 - Zelo uporaben
 - Delno uporaben
 - Neuporaben
4. Kako bi učitelj lahko uporabil PressReader pri pouku?
 - Za dostop do aktualnih novic
 - Za primerjavo različnih virov informacij

- Za iskanje člankov in vsebin
- Za iskanje slikovnih gradiv
- Ne vem / PressReader se mi ne zdi uporaben za učitelje

Vprašanja na temo zbirke Dobre knjige

Ko iščete svojo naslednjo knjigo za branje, katere vire najpogosteje uporabite?

- Obiščem knjižnico in poiščem priporočila knjižničarja
- Uporabim priporočilo prijatelja ali družinskega člana
- Brskam po spletu (družbena omrežja blogi, forumi,)
- Sledim priporočilom literarnih kritikov
- Naključno izberem knjigo na polici ali v knjižnici
- Pomagam si s portalom Dobre knjige
- Drugo ____

Ali ste že slišali za portal Dobre Knjige? Če da, katere funkcije portala vam najbolj pomagajo pri iskanju knjig?

- Iskalnik po žanru/tematiki
- Seznam nagrajenih knjig
- Priporočila knjižničarjev in literarnih kritikov
- Ocene in komentarji drugih uporabnikov
- Iskalni moduli
- Drugo ____

Ali vam iskali moduli pomagajo pri iskanju knjig, primernih za vaše razpoloženje?

- Da, zelo so koristni
- V večini da
- Ne, knjige težko najdem

Kako pomembne so vam ocene drugih uporabnikov pri izbiri knjige?

- Zelo pomembne
- Delno pomembne
- Niso pomembne

Priloga 3: Anketni vprašalnik

Vprašalnik o uporabi in iskanju informacij v e-zbirkah

Spoštovani!

Vsi ljudje vsakodnevno potrebujemo najrazličnejše podatke oz. informacije, tako zasebne kot tudi poslovne narave. Ena izmed možnosti pridobivanja kakovostnih informacij so tudi elektronske zbirke. Vljudno vas prosimo, da izpolnite kratek anonimni vprašalnik o uporabi e-zbirk ter s tem pripomorete k verodostojnosti raziskave, ki jo na temo evalvacije ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk Osrednje knjižnice Celje izvajamo projektni partnerji Fakulteta za komercialne in poslovne vede, Osrednja knjižnica Celje ter študenti različnih fakultet.

Za sodelovanje se iskreno zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Projektni partnerji

Iskanje informacije

Uvodoma nas zanima, kako iščete informacije ter koliko poznate e-zbirke.

1. Kako pogosto iščete za vas zanimive oz. potrebne (zasebno ali poslovno) informacije na spodaj navedene načine ?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Nikoli še nisem uporabil.	Enkrat oziroma nekajkrat sem uporabil.	Velikokrat sem uporabil.	Redno uporabljam.
Uporabim gradivo v fizični obliki.				
Brskam po svetovnem spletu.				
Uporabim relevantno podatkovno bazo (npr. EBSCOHost, Digitalna knjižnica Slovenije, eBonitete.si, Obrazi slovenskih pokrajin, Dobreknjige, Tax- Fin-Lexipd.).				

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vaještvev (ESS+).

Uporabim ChatGPT.				

2. Navedite, prosim, če smo izpustili kakšen način ali vir, ki ga uporabljate oziroma biga želeli uporabiti, če bi vam bil dostopen.

3. V nadaljevanju je navedenih nekaj situacij, v katerih nekdo potrebuje informacije. Kje bi po vašem mnenju ta oseba lahko našla relevantne vsebine?

**Izberite vse primerne odgovore.*

	Tax-Fin-Lex	EBSCO Host	Digitalna knjižnica Slovenije	Dobre knjige	Obrazi slovenskih pokrajin	eBonitete	Press Reader
Primerjava poslovne uspešnosti našega podjetja s konkurenti.							
Ugotavljanje zanesljivosti poslovnega partnerja.							
Priprava predstavitve Franceta Bevka.							
Razlaga vsebine neke knjige.							
Priprava kupoprodajne pogodbe.							
Informacije o prvem slovenskem nosilcu odličja z atletskega evropskega prvenstva.							
Pregled grofov po							

Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji v okviru: cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela in specifičnega cilja ESO4.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+).

slovenskih pokrajinah.							
Primerjava poslovne uspešnosti našega podjetja s konkurenti.							
Ugotavljanje zanesljivosti poslovnega partnerja.							
Priprava predstavitve Franceta Bevka.							
Razlaga vsebine neke knjige.							
Priprava kupoprodajne pogodbe.							
Informacije o prvem slovenskem nosilcu odličja z atletskega evropskega prvenstva.							
Pregled grofov po slovenskih pokrajinah.							
Življenjepis Anice Černež (po kateri je poimenovan vrtec, osnovna šola in ulica).							
Znanstvena raziskava o izbranem področju.							
Aktualne novice.							

Predstavitev e-zbirk Osrednje knjižnice Celje - 1. del

V nadaljevanju so predstavljene različne elektronske zbirke, do katerih imajo vsi člani Osrednje knjižnice Celje imajo omogočen brezplačen dostop. Za vsako nas zanima, ali jo uporabljate in v kolikšni meri so informacije v posamezni zbirki za vas zanimive.

4. E-zbirka PressReader omogoča dostop do novic in strokovnih vsebin v izbranih domačih in tujih časopisih in revijah. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanima	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanima
Branje slovenskih časopisov.				
Branje tujih časopisov.				
Za branje revij o posebnih interesih (narava, znanost, moda, šport ipd.).				

5. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki PressReader?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

6. E-zbirka Obrazi slovenskih pokrajin je najobsežnejša strokovna zbirka pomembnih osebnosti na Slovenskem. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimaja	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimaja
Informacije o pomembnih osebnostih v Sloveniji.				
Zanimivosti iz zgodovine vašega ali drugega slovenskega kraja.				
Življenjepis oseb, po katerih so poimenovane institucije ali ulice.				

7. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki Obrazi slovenskih pokrajin?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

8. E-zbirka eBonitete.si je zbirka, ki zagotavlja ažurne in verodostojne informacij o več kot 240.000 poslovnih subjektih, vključno z njihovo finančno stabilnostjo, bonitetno oceno in plačilnimi navadami. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimaja	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimaja
Bonitetna ocena poslovanja izbranega podjetja.				
Morebitno blokado transakcijskega računa nekega podjetja.				
Dostop do bilanc podjetja.				

9. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki eBonitete.si?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

10. Portal Fran združuje slovarje in druge slovenistične jezikovne vire. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanima	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanima
Sopomenke izbrane besede.				
Povezavo do prevoda izbrane besede.				
Pomen izbrane besede ali besedne zveze.				

11. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki Portal Fran?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

12. EBSCOhost omogoča dostop do bogatih podatkovnih zbirk strokovnih člankov, akademskih raziskav, knjig, referatov in sorodnih virov. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimajo	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimajo
Raziskave in članki za pripravo seminarske ali zaključne naloge.				
Viri za pripravo strokovnega ali znanstvenega članka.				
Priprava seznama relevantne literature.				

13. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki EBSCOhost?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

Predstavitev e-zbirk Osrednje knjižnice Celje - 2. del

14. Tax-Fin-Lex je slovenski pravno-poslovni portal, ki zajema celotno slovensko in evropsko zakonodajo, sodne prakse vseh sodišč in strokovno literaturo. Uporaben je za vse, ki potrebujejo relevantne pravne in poslovne informacije. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimajo	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimajo
Iskanje veljavnih zakonov in drugih pravnih aktov za izbrano področje.				
Pregled sodnih praks, povezanih z izbrano situacijo.				
Za seznanitev z razlago izbranega zakona.				

15. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki Tax-Fin-Lex ?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

16. Digitalna knjižnica Slovenije omogoča dostop do vsebin s področja znanosti, umetnosti in kulture. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimaja	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimaja
Stare fotografije (npr. stare Ljubljane, Ernestine Jelovšek, ipd.) in rokopise knjižnih del.				
Ogled originalnega notnega zapisa pomembnih pesmi (npr. Prešernove Zdravice)				
Diplomske naloge na izbrano tematiko.				

17. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki Digitalna knjižnica Slovenije?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

18. Dobre knjige je spletni portal, kjer so predstavljena literarna dela, dostopna v slovenskem jeziku. Posebnost so iskalni moduli, ki bralca usmerjajo k njemu zanimivi literaturi. V kolikšni meri vas zanimajo področja iz te zbirke?

**Označite samo en oval na vrstico.*

	Sploh me ne zanimaja	Ne zanima me	Zanima me	Zelo me zanimaja
Prebiranje povzetkov knjig.				
Pregled komentarjev drugih bralcev.				
Iskanje nagrajenih knjig.				

19. Kako pogosto ste zgoraj navedene informacije iskali v zbirki Dobre knjige?

**Označite samo en oval.*

- a. Nikoli še nisem iskal.
- b. Enkrat oziroma nekajkrat sem iskal.
- c. Velikokrat sem iskal.
- d. Redno iščem.

20. Kako verjetno je, da boste v bližnji prihodnosti uporabili katero izmed v tej anketi omenjenih e-zbirk (četudi zgolj kot zanimivost)?

**Označite samo en oval.*

- a. Zagotovo je ne bom.
- b. Verjetno je ne bom.
- c. Verjetno jo bom.
- d. Zagotovo jo bom.

21. Na kakšen način bi vam lahko pomagali, da vam olajšamo uporabo? Izberite vse načine, ki bi bili za vas sprejemljivi.

**Izberite vse primerne odgovore.*

- a. Navodila za uporabo v pisni obliki.
- b. Navodila za uporabo v obliki videoposnetka.

- c. Usposabljanje na daljavo.
- d. Usposabljanje v Osrednji knjižnici Celje.
- e. Individualna pomoč (po telefonu).
- f. Individualna pomoč (preko video povezave).
- g. Individualno pomoč (osebno v knjižnici).
- h. Drugo: _____

22. Ali bi želeli pomoč na način, ki ga nismo navedli? Navedite, prosim.

23. Bi morda želeli o obravnavani temi kaj dodati?

Za konec vas prosimo še za nekaj vaših podatkov ...

24. Vaš spol

**Označite samo en oval.*

- a. Ženska
- b. Moški
- c. Ne želim odgovoriti

25. Vaša starost (v letih) _____

26. Vaš zaposlitveni status

**Označite samo en oval.*

- a. Dijak ali študent
- b. Upokojenec
- c. Brezposeln
- d. (Samo)zaposlen
- e. Drugo: _____

27. Stopnja zaključene izobrazbe

**Označite samo en oval.*

- a. Osnovna šola ali manj
- b. 2-letna ali 3-letna srednja šola
- c. 4-letna srednja šola
- d. Višja ali visoka strokovna šola (2-letni ali 3-letni študijski program)
- e. Bolonjski magisterij ali 4-letna visoka šola pred Bologno (4-letni ali 5-letni študijski program)
- f. Specializacija ali znanstveni magisterij (pred Bologno)
- g. Doktorat

28. Področje izobrazbe (lahko izberete več možnosti)

**Izberite vse primerne odgovore.*

- a. Izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev
- b. Umetnost in humanistika
- c. Družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost
- d. Poslovne in upravne vede, pravo
- e. Naravoslovje, matematika in statistika
- f. Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)
- g. Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo
- h. Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in veterinarstvo
- i. Zdravstvo in socialna varnost
- j. Transport, varnost, gostinstvo in turizem, osebne storitve
- k. Drugo: _____

29. Članstvo v Osrednji knjižnici Celje

**Označite samo en oval.*

- a. Sem član Osrednje knjižnice Celje.
- b. Nisem član Osrednje knjižnice Celje, vendar je član nekdo drug iz moje družine.
- c. Sem član druge splošne knjižnice.
- d. Nisem član nobene splošne knjižnice.

30. Ali imate otroke? Če imate več otrok, izberite vse relevantne odgovore.

**Izberite vse primerne odgovore.*

- a. Nimam otrok.
- b. Vsaj en otrok je star manj kot 6 let oziroma je predšolski.
- c. Vsaj en otrok je star od 6 do vključno 14 let oziroma je v osnovni šoli.
- d. Vsaj en otrok je star od 15 do vključno 19 let oziroma je v srednji šoli.
- e. Vsaj en otrok je star od 20 do 26 let oziroma je na fakulteti.
- f. Imam odrasle otroke, ki niso več vključeni v redno izobraževanje.
- g. Drugo: _____

31. V kolikor želite, da vam posredujemo več informacij o e-zbirka in načinih njihove uporabe, vas prosimo, da nam zaupate svoj elektronski naslov ali katerikoli drug kontakt.

Sklepna misel in zahvala

Pri iskanju in uporabi informacije je pomembno, da se zavedamo, da v kolikor želimo najti prave rešitve, moramo na poti do njih uporabljati zanesljive podatke, ki jih lahko pridobimo le iz zanesljivih virov. Mnogi ne vedo, da prav do takšnih virov lahko brezplačno dostopajo tudi preko elektronskih zbirk Osrednje knjižnice Celje. Slednja namreč vsem svojim članom omogoča brezplačni dostop do številnih e-zbirk.

Ugotavljamo, da omenjene zbirke uporabljajo le redki, zato želimo povečati tako prepoznavnost teh zbirk kot tudi kompetence posameznikov za njihovo uporabo. Vsled temu izvajamo projekt »Evalvacija ponudbe elektronskih podatkovnih zbirk Osrednje knjižnice Celje in vzorčni izobraževalni program za dvig kompetenc na področju informacijske pismenosti«. Zahvaljujemo se vam, da ste si vzeli čas in izpolnili to anketo, saj ste s tem pomembno prispevali h kakovosti rezultatov omenjenega projekta.

Za sodelovanje se iskreno zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Projektni partnerji: Fakulteta za komercialne in poslovne vede, Osrednja knjižnica Celje in študenti z različnih fakultet.